

SYDSLESVIGSK FORENING

2009

2009 PROTOKOL

SYDSLESVIGSK FORENINGS 33. LANDSMØDE
14. NOVEMBER 2009 I HUSUM

Protokol over Sydslesvigsk Forenings Landsmøde den 14. november 2009 på Husumhus i Husum

Dagsorden:

1. Valg af mødeleder og protokolfører
2. Landsmødets lovlighed
3. Vedtagelse af den endelige dagsorden
4. Årsberetning v/ formand Dieter Paul Küssner
5. Regnskabsoversigt
6. Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning
7. Drøftelse og godkendelse af årsberetningen samt decharge
8. De faste udvalgs beretninger
 - a. Teater – og koncertudvalget
 - b. Kulturudvalget
 - c. Årsmødeudvalget
9. Drøftelse af beretningerne
10. Valg af
 - a. medlemmer af forretningsudvalget (§ 10, 10.3)
 - formand
 - 2. næstformand
 - 2. bisidder
 - 1. suppleant
 - 2. suppleant
 - b. Regnskabs- og revisionsudvalg (§ 10, 10.4)
11. Forslag til vedtægtsændringer. Bilag
12. Kontingent
13. Dato for næste års landsmøde
14. Eventuelt

Dieter Paul Küssner: Så fik vi startet vores landsmøde 2009 på utraditionel vis. Der er forandringer på vej, ikke kun når det gælder årsmøderne, men nu også til landsmøderne. Det er jo herligt. Tak til Ejderstedkoret.

På foreningens vegne byder jeg alle delegerede og øvrige medlemmer af Sydslesvigsk Forening hjerteligt velkommen til landsmødet.

En særlig velkomst til

- Generalkonsul Henrik Becker-Christensen og frue
- Medlem af Seksmandsudvalget Torben Rechendorff
- Medlem af Seksmandsudvalget Jørn Ulrik Larsen
- Fhv. minister Knud Enggaard, repræsentant for partiet Venstre, og frue
- Repræsentanter for Grænseforeningen med 1. næstformand Jørgen Bruun Christensen i spidsen
- Repræsentant for Slesvig-Ligaen, Leif M. Liltorp
- Sekretær for Oberst H. Parkovs Mindefond Niels Henriksen
- Fhv. minister og formand for dengang Femmandsudvalget J.K. Hansen

Og hjertelig velkommen til repræsentanter for de sydslesvigske foreninger og institutioner og til pressen.

Og så skal vi jo synge en traditionel morgensang oven på de gymnastiske øvelser, og det bliver "I østen stiger solen op". Det gør den stadig på trods af klimaforandringer. I finder sangen som nr. 3 på side 10 i vores sangbog.

I. Valg af mødeleder og protokolfører

Vi skal have valgt en mødeleder og en protokolfører. Til mødeleder foreslår forretningsudvalget landssekretær Martin Lorenzen, SSW.

Er der andre forslag? – (*Bifald fra forsamlingen*)
Martin Lorenzen er valgt.

Som nævnet, skal der udpeges en protokolfører. Vi optager jo landsmødet på cd. Senere bliver det til en skrevet protokol. Er der nogen indvendinger til fremgangsmåden? Vi håber, teknikken virker. – Det er der ikke. Tak skal I have.

Martin – nu styrer du slagets gang.

Martin Lorenzen: God morgen, alle sammen, og tak for valget. Jeg håber ligesom jer på et godt og interessant landsmøde. Jeg foreslår, at vi går i gang med punkt

2. Landsmødets lovlighed

Her skal jeg konstatere, at landsmødet er lovligt indvarslet. Ifølge vedtægterne § 10, afsnit 10.1 (1), skal landsmødet afholdes hvert år inden 1. december og indkaldes skriftligt af forretningsudvalget med mindst 8 ugers varsel, altså inden lørdag den 19. september 2009.

Af indkaldelsen fremgår, at den er sendt ud den 15. september 2009.

Dermed kan jeg konstatere, at landsmødet er rettidigt indvarslet.

Ligeledes fremgår det af vedtægternes § 10, afsnit 10.1 (1), at dagsordenen og indkomne forslag udsendes mindst to uger før landsmødet, altså inden lørdag den 31. oktober 2009.

Dagsordenen med indkomne forslag samt den 'blå beretning' blev sendt ud den 27. oktober 2009.

Endvidere står der i vedtægterne § 10, afsnit 10.2 (5), at landsmødet indvarsles i Flensborg Avis eller på anden måde. Det skete torsdag den 24. september 2009 på SSF's KONTAKT-sider. Ud over at alle delegerede fik en indvarsling tilsendt, blev Landsmødets dagsorden omtalt torsdag den 12. november 2009 på SSF's KONTAKT-sider.

Er der bemærkninger til dette? - Det er der ikke, og dermed kan jeg konstatere, at landsmødet er lovligt.

Så går vi videre til

3. Vedtagelse af den endelige dagsorden

Den ligger jo foran jer. Jeg tror ikke, der er grund til, at jeg læser den op endnu en gang. Er der ændringsforslag til den udsendte dagsorden? - Det er der ikke. Dermed er den vedtaget.

I vedtægterne er der ikke et bestemt krav om antal delegerede for, at landsmødet er beslutningsdygtigt. Derfor kan jeg også konstatere, at landsmødet er beslutningsdygtigt. Jeg har fået oplyst, at der er 148 delegerede af de i alt 195 mulige stemmeberettigede. Det er jo et ret flot fremmøde, synes jeg.

Jeg vil også gerne med det samme få valgt stemmetællerne, så vi også har det på plads. Traditionen tro har vi på SSF's landsmøde jo delt tællekommissionen op i 2 grupper, således at valgene kan gennemføres hurtigere. Forretningsudvalget foreslår:

Tællekommission 1

- Viggo M. Petersen
- Tine Andresen
- Finja Schulz
- Birthe Hein
- Gudrun Petersen

Tællekommission 2

- Lars Petersen
- Nadine Schmidt
- Jette Jochimsen
- Helga Dittrich
- Jette Hanisch

Er der andre forslag. - Nej, så er de valgt.

Jeg skal gøre opmærksom på, at det ikke er muligt for de delegerede at overdrage deres stemme til en anden person i løbet af landsmødet.

Inden vi går over til punkt 4, skal jeg opfordre dem, der ønsker at overbringe en hilsen, til at meddele det til generalsekretæren.

Før vi går videre, starter vi allerede med nogle hilsener. Generalkonsul Henrik Becker-Christensen har bedt om ordet.

Generalkonsul Henrik Becker-Christensen: Kære landsmødedeltagere. Jeg vil gerne overbringe jer en hilsen fra den danske regering – og fra Dansk Generalkonsulat i Flensborg. Grethe og jeg har - som vanligt – glædet os til at være sammen med jer her i dag.

I formandens skriftlige beretning her til landsmødet er der et afsnit med overskriften *Mennesker på vej ind i mindretallet*. Det anbefales her, at der gøres en solid indsats for, at forældre med børn i danske børnehaver og skoler selv får – som det udtrykkes – medleven i dansk sprog og kultur via et medlemskab af Sydslesvigsk Forening. Dette synspunkt, som jeg støtter fuldt ud, fik i går ny aktualitet, da Flensborg Avis kunne berette, at det lokalt kan være et problem for forældre til børn i danske skoler, at deres vennekreds og deres danske kulturkreds er to forskellige verdener. Eller sagt med andre ord: At nogle forældre kun møder den danske kultur via børnehaven og skolen, men ikke som en del af deres øvrige fritidsliv. Kunsten er altså at bringe de to verdener i nærmere forbindelse med hinanden. Fordelene herved er jo indlysende: en såkaldt win-win-situation. Et øget kendskab til dansk kultur giver de pågældende forældre en langt bedre baggrund for at støtte deres børns videre vej gennem de danske institutioner, og samtidig er de så med denne medleven med til at styrke det danske mindretal som helhed. Som to af de store aktører på området har Sydslesvigsk Forening og Skoleforeningen her en fælles sag. Den kan vi støtte oppefra, men det er ikke nok. Det afgørende er, hvad der sker lokalt i de enkelte distrikter. Nogle steder er der en god kontakt, andre steder er den mindre intensiv. Og jeg vil derfor kun opfordre til, at man, hvad enten man er en forening eller en institution, også kigger ud af egne vinduer og styrker de indbyrdes kontakter på kryds og tværs. For SSF gælder det bl.a. om også at indtænke arrangementer, der henvender sig til børneforældre og måske også til at henlægge nogle af disse arrangementer til skolen. Tilsvarende så vil det være hjælp til selvhjælp for nogle af vore børnehaver og skoler, hvis de gør mere brug af SSF's forskellige tilbud. For nogle af dem, der med formandens ord er på vej ind i mindretallet, gælder det, at de også følger et sprogkursus på skolen. Her kunne man – hvis man ikke gør det i forvejen – styrke kontakten til det danske ved at lade selskabeligt og kulturelt samvær være en del af sprogkurset. Kort sagt, så gælder det for alle

danske institutioner og foreninger om at fremme vi-følelsen og se mindretallet som en helhed.

Igen i år vil jeg sige tak for den blå beretning med mange gode beretninger fra formand, udvalg, administration. Tak til formanden, tak til generalsekretæren og andre aktive i Sydslesvigsk Forening for godt samarbejde med general-konsulateret.

Og med disse ord vil jeg ønske jer alle et godt landsmøde.

Martin Lorenzen: Mange tak. Så giver jeg ordet til

Torben Rechendorff, medlem af Seksmandsudvalget: Det er altid godt, at nogle interesserer sig for, hvordan man har det. Da en af mine mere perifere venner spurgte mig forleden dag, 'Hvad får du egentlig tiden til at gå med?', sagde jeg bl.a., at jeg er medlem af Seksmandsudvalget. Han så vantro på mig og efter nogle overvejelser sagde han, 'Hvad i himlens navn er det?' Det fortalte jeg ham, og han lyttede med betydelig andagt. Men én ting er sikker: Hvis man i Danmark fortæller, man er medlem af Seksmandsudvalget, så er det helt risikofrit –

der er ingen, der aner, hvad det er. Det er også somme tider gået galt hernede som bekendt. Vi husker jo alle, da Dieter Lenz for nogle år siden gav ordet til formanden for Sexudvalget, Kim Andersen. Det er Kim i hvert fald aldrig rigtig kommet over. Men det hele ordner sig nu, fordi nu får vi Seksmandsudvalget udskiftet med et Sydslesvigudvalg. Så kan man spørge, om der så er flere, der ved, hvad det drejer sig om? Det har været et turbulent år og det bliver et turbulent kommende år. Grunden til det er, at Rigsrevisionen kom med sin beretning tidligere på året om måden, hvorpå det danske statsbidrag til mindretallet i Sydslesvig bliver administreret. Der var, som I alle ved, en række kritiske bemærkninger, og de kritiske bemærkninger skal man selvfølgelig rette ind efter. Det vigtigste, som er fulgt i kølvandet på Rigsrevisionens beretning er, at der nu kommer en lov om det danske statsbidrag til mindretallet i Sydslesvig. Loven hedder oven i købet – i hvert fald indtil videre – Sydslesvigloven. Men kan jo undre sig; ikke over, at der kommer en lov, men man kan undre sig over, at den ikke er kommet for mange, mange, mange år siden. Sådan set er det utilfredsstillende, at det danske statsbidrag til mindretallet kun fremgår

af en tekstanmærkning i finansloven. Men sådan har det altså været siden 1920, og det er jo også gået meget godt. Men nu kommer der altså en lov, og det mener jeg, man skal glæde sig over. Det skal man glæde sig over i Sydslesvig, og det glæder vi os over i Danmark. Jeg mener, det er en sikring og en understregning af betydningen af forholdet mellem Danmark og det danske mindretal i Sydslesvig. Den er ikke uden problemer, og det vil også vise sig for de sydslesvigske organisationer, herunder SSF, fordi det kommer nok til at kræve lidt større anstrengelser omkring budgetlægning og regnskabsaflæggelse og sådan nogle ting. For mig er det vigtigt, at al denne administration og alt dette bureaukrati ikke kommer til at kvæle det, som det drejer sig om, nemlig samtalen mellem os og jer. Nu bliver det som bekendt et udvalg, der kommer til at bestå af folketingsmedlemmer. Det er meget elskværdigt, fordi det falder sammen med et tidspunkt, jeg alligevel havde besluttet mig til at holde op – så mig personligt rammer det ikke. Men det er ikke problemet. Problemet er, at Kim Andersen pludselig sidder alene tilbage, fordi de fem af de seks medlemmer i udvalget ikke er valgbare til det kommende udvalg. Det bliver spændende at se, hvem det bliver, javist, om det overhovedet bliver muligt at finde nogle, der er lige så gode, det kan man godt have sine tvivl om. Men jeg håber virkelig, at Sydslesvigloven og det, der lægges op til, bliver en styrkelse af relationerne mellem Danmark og Sydslesvig. Jeg håber meget, at det bliver sat på skinner på en sådan måde, at det kommer til at fungere på en god måde. Og det ønsker jeg for lovarbejdet – loven vil jo blive fremsat nu i løbet af fjorten dage til tre uger. Den bliver førstebehandlet inden jul, og så ser vi, hvad der så sker. Men så går den i hvert fald til uddannelsesudvalget, og så bliver den vedtaget en gang næste forår. Det må vi afvente med spænding og stor interesse. Indtil da må vi nøjes med at ønske hinanden et godt arbejdsår, og jeg ønsker SSF et godt arbejdsår. Tak.

Martin Lorenzen: Mange tak. Den næste, der vil overbringe en hilsen, er Jørgen Bruun Christensen.

Jørgen Bruun Christensen, 1. næstformand for Grænseforeningen: Tak for indbydelsen til at deltage i jeres landsmøde. Det er altid godt at være med, så vi kan blive opdateret på, hvad der foregår i Sydslesvigs store danske kulturforening. Jeg har mange hilsener med: Fra

Finn Slumstrup, der desværre blev forhindret i at komme og være med i dag. Til gengæld er der andre fra Grænseforeningen, der også har taget turen hertil. Selv om det er tre uger siden, Grænseforeningen havde sendemandsmøde, er der grund til at takke for jeres opbakning. Vi er altid glade for at kunne byde jer velkommen til vore møder. På sendemandsmødet fik vi som bekendt nye vedtægter efter et langt og grundigt forarbejde i både udvalg og lokalforeninger. Dette forarbejde var med til at sikre et meget stort flertal for vedtægterne. Der bliver en særdeles markant forandring i strukturen som følge af de nye vedtægter, idet sendemændene uanset køn var med til at nedlægge et af de styrende organer, nemlig hovedstyrelsen på 40 medlemmer. Denne hovedstyrelse erstattes af 15 personer i en bestyrelse, hvoraf de 11 vælges på sendemandsmødet plus formanden. De sidste tre udpeges af bestyrelsen og skal være folk, som har andre kontakter end bestyrelsesmedlemmerne måske har - det er såkaldte ressourcepersoner. Og så vælger bestyrelsen i øvrigt også to næstformænd. Der bliver kamp om pladserne ved valget, men det vil ske på en ordentlig måde, hvor alle kan stemme på alle. Alle områder i Danmark bliver repræsenteret, idet der skal stilles kandidater op i alle fem regioner – det er for at sikre, at også yderområderne bliver repræsenteret i den ny bestyrelse. Det skal også siges, at der ændres ikke på formålsparagraffen. Der er ikke tvivl om vores formål. Vi er stadig med for at oplyse om grænselandets forhold, særligt syd for grænsen. Ud over det formelle var der også uddeling af Grænseforeningens kulturpris. Det har gennem mange år, når vi har uddelt Kulturprisen, været kutyme, at den er gået til folk, der gennem mange år har gjort et stort arbejde for det danske arbejde. Det kan yngre folk også gøre, blot de kommer i gang tidligt nok. Det var tilfældet for prismodtageren Fred Witt, og ved at tildele Fred Witt prisen ønskede vi at vise, at der også er yngre folk, der gør et stort arbejde for at udbrede kendskabet til det danske og samtidig har et godt og givende samarbejde med den øvrige befolkning. Det var derfor naturligt at tildele Fred Witt prisen for det store arbejde, han er hovedansvarlig for i området, så det er tydeligt for enhver, at der sker meget i udkanterne af Sydslesvig. Samarbejdet mellem jer og os har foregået i mange år. I går eftermiddag var jeg på Sønderborg Slot, og der så jeg, at der i 1922 var udgivet en sangbog. Den var udgivet af den Slesvigske Forening

og Grænseforeningen, sønderjyske foreningers fællesråd. For så lang tid siden var der altså også samarbejde. Det er der stadig - et af de aktuelle områder er lovforslaget til Sydslesvigloven, som Torben Rechendorff lige har omtalt. Heldigvis ser det ud til, at det stadig er Seksmandsudvalget, der kommer til at administrere statsmidlerne, og det kan vi naturligvis kun hilse velkommen med tilfredshed. I omtalen af lovforslaget er det kommet frem, at det vil koste 2,4 mio. kroner at administrere loven. Det kan vi så i Grænseforeningen spekulere lidt over. Vi har i hvert fald ikke været klar over, at det var tilfældet i de mange år, vi har administreret en del af statsmidlerne. Vi har faktisk gjort det oven i det øvrige arbejde, der er på kontoret i Peder Skrams Gade. Grænseforeningen er nu også ansøger til de midler, der skal bruges til oplysningsarbejde i Danmark. I og med at Grænseforeningen nu mere er en folkeoplysende forening end en pengeindsamlende forening signalerer vi, at vi stadig er rede til at gøre en indsats fælles med jer i oplysningsarbejdet. Et arbejde, der er af særdeles stor betydning. Der er ikke mange i Danmark, der ved noget om mindretallet, som Torben også var inde på. Vi har mange lokalforeninger, der gør et stort arbejde for at oplyse om Sydslesvig, og det nyeste er vort ambassadørkorps og vore kulturmøde-ambassadører, der består af unge mennesker, der skal rundt i danske uddannelsesinstitutioner og fortælle om mindretallet. Også på den måde kan vi være med til at oplyse om de faktiske forhold syd for grænsen. Oplysningsarbejdet er noget af det vigtigste, vi kan bidrage med, og det gør vi gerne på alle niveauer. Det vil vi love jer. Godt landsmøde og godt arbejdsår.

Martin Lorenzen: Tak. Så er det Leif Liltorp fra Slesvig-Ligaen.

Leif Liltorp, bestyrelsesmedlem i Slesvig-Ligaen: Kære Sydslesvigere, kære venner. Som bestyrelsesmedlem i Slesvig-Ligaen er det mig en stor glæde at overbringe en hilsen til jer fra Slesvig-Ligaen på dette landsmøde. Jeg havde også fornøjelsen at deltage sidste år, og det er en glæde at være med igen i år. Det forløbne år har bragt væsentlige fremskridt for mindretallet. Det er alle klar over. Men jeg tænker her specielt på det imponerende resultat ved det nys overståede landdagsvalg. Tillykke med det. Lad os håbe og arbejde for, at denne fremgang vil fortsætte i de kommende

år. Dernæst er der for ganske nylig indgået en aftale, der sikrer fortsat mulighed for at modtage dansk tv i Sydslesvig. Det manglede også bare! Der er kun få steder i Danmark, hvor vi ikke kan se adskillige tyske kanaler, så hvorfor denne forskel? Denne ligeberettigelse må hilses velkommen. På det trafikale område, som det også er alle bekendt, diskuteres stadig næsten hver eneste uge i Flensborg Avis, så er der dog også sket fremskridt, f.eks. reovering af Flensborg banegård, udbygning af banen mellem Vamdrup og Tinglev er vedtaget til dobbeltspor og forbedrede togforbindelser mellem Nibøl og Esbjerg. Men der mangler stadig f.eks. reaktivering af banen mellem Lindholm og Flensborg og Tønder – Tinglev samt udbygning af vejnettet. Her vil der være en oplagt mulighed for et grænseoverskridende samarbejde. Det imponerende gymnasium i Slesvig, A.P. Møller-Skolen, har også givet et betydeligt løft til det danske skole- og kulturarbejde. Og gymnasiet har udløst glæde og respekt i vide kredse. Jeg mener derfor at kunne sige, at det forløbne år har været et godt år for danskheden i Sydslesvig, men der er stadig sten, som skal ryddes af vejen. Jeg er overbevist om, at de fire nyvalgte medlemmer for SSW i landdagen vil yde en kraftig indsats for yderligere fremgang. Støt dem i deres arbejde, de arbejder for jer! For Slesvig-Ligaens vedkommende er det som bekendt svære tider, bl.a. pga. finanskrisen, som desværre har bevirket, at vi ikke har haft mulighed for at støtte jer med så store beløb som tidligere. Dernæst er der faldende medlemstal i Slesvig-Ligaen, men det rammer jo også andre foreninger. Det er svært at skaffe nye medlemmer. Men skulle der være nogle, der var interesseret i at blive medlem af Slesvig-Ligaen, så er de altid velkomne. Slesvig-Ligaens eneste formål er jo at støtte det danske arbejde, og jeg kan stå inde for, at vi efter bedste evne vil dele så stor midler ud til jer, som det er os muligt. Vi er jeres venner og vi vil vedblive med at være jeres venner. Med disse ord vil jeg ønske jer fortsat fremgang og et godt landsmøde.

Martin Lorenzen: Tak. Så er der et ønske om en hilsen fra Ole Wistrup.

Ole Wistrup, Grænseforeningen for Viborg egnen: Viborg-egnens Grænseforening overbringer landsmødet sin hilsen. Vi har tradition for venskabsforbindelse i området her. Vi er kommet her i mange år med

stor glæde. Vi har haft stor glæde af at få besøg hernede fra. Vi imødeser samarbejdet med den ny amtskonsulent Peter Hansen, som næsten navnemæssigt er synonym med hans forgænger. Vi ønsker og ser frem til et godt samarbejde. Tak.

Martin Lorenzen: Mange tak. Det var hilserne. Så fortsætter vi med

4. Årsberetning v/ formand Dieter Paul Küssner

Siden sidste landsmøde har vi mistet medlemmer af Sydslesvigsk Forening, der er afgået ved døden. De har været aktive på distriktsplan eller har deltaget i SSF's styrelser, udvalg og råd. De har været med til at fastholde og styrke det danske og det frisiske i Sydslesvig. Vi vil huske deres indsats! Lad os rejse os for at mindes dem.

Æret være deres minde!

Nerven i det danske kulturarbejde er deltagelse

Skulle nogen være i tvivl om, at det danske mindretal er en folkelig bevægelse, så behøver man kun se på landsmødets deltagere: Vi dækker bredt det sydslesvigske samfund, og vi dækker geografisk alle hjørner af landsdelen. Og ser vi på, hvem vi repræsenterer denne dag, så er det netop mangfoldighedens Sydslesvig, hvor det folkelige fællesskab omkring et dansk-sydslesvigsk værdisæt går som en venlig understrøm gennem alt, hvad der rører sig i foreningslivet. Vi, der har valgt fællesskabet i det danske mindretal, har fundet den af os foretrukne og afgørende livsværdi: at leve som danske sydslesvigere i et grænseland, der rummer tre kulturer. I dag lever vi i fred og forståelse med landsdelens andre nationale tilhørsforhold, sprog og kulturer. Vi præges af mødet med dem, men fastholder den afgørende livsværdi i sig selv, at høre til og være hjemme i det danske fællesskab. Og har vi valgt at være med, er vi ligeværdige og myndige borgere i fællesskabet.

En folkelig bevægelse, som det danske mindretal er det, lever og overlever kun, hvis der fortsat er mennesker, der vælger den afgørende livsværdi i sig selv, sammen at udvikle og pleje det danske tilhørsforhold, dets sprog, kultur og værdier, der som en livsnødvendighed giver mening for vores tilværelse. Dette personlige valg, der

anerkender og respekterer grænselandets andre nationale valgmuligheder, er nerven i det politiske, i det sociale, det pædagogiske, det kirkelige og det kulturelle foreningsliv, det danske Sydslesvig står for.

I sin kerne er det danske Sydslesvig foreningsbåren og således såre dansk. Hvor børnehaven, skolen, fritidshjemmet og ungdomsklubben har banet vejen for indlevelse i den danske verden, sikrer foreningerne livet igennem tilbud og muligheder for deltagelse i en dansk hverdag.

Foreningsarbejdet skal være medlemsorienteret

Sydslesvigsk Forening har ifølge sine vedtægter en klar decentral opbygning, hvor distrikterne og de tilsluttede foreninger er banen, hvor foreningens formål realiseres. For at lette distriktsarbejdet og for at koordinere distriktsarbejdet omkring større kulturarrangementer har vi vore amter med amtsstyrelse, amtssekretariat og amtskonsulent samt medarbejdere som garant for et omfattende kulturtilbud. Overordnet og for at binde kulturvirkets mangfoldighed sammen til gavn for hele Sydslesvig har vi en hovedstyrelse, der er ansvarlig for foreningens formålsbestemte arbejde mellem landsmøderne. Den daglige drift og de repræsentative opgaver løses af generalsekretariatet og forretningsudvalget i overensstemmelse med landsmødets og hovedstyrelsens beslutninger. Den klare arbejdsdeling og ansvarsfordeling sikrer, at det danske kulturarbejde i Sydslesvig er medlemsorienteret. Nok er der tilskuertilbud, men nerven er deltagelse; eller som vedtægterne formulerer det: at styrke sammenholdet blandt medlemmerne – og foreningens størrelse taget i betragtning, bidrager vi således også til sammenholdet i det danske mindretal.

Sammenholdet blandt medlemmer kommer til udtryk, når distrikterne kalder til møde. Dækker kaffebord, sætter flag i lagkagen, finder sangbogen frem og lytter til, diskuterer hverdagens udfordringer. Ofte er Sydslesvig på dagsordenen, men foredrag, koncerter, teater og kulturtilbud rækker hånden til Danmark og den danske forbindelse. Det nordiske islæt mangler ikke; og uden berøringsangst åbner vi dørene for vore naboer, hvis de vil møde os på vores hjemmebane. I vore mange tilsluttede foreninger dyrkes særlige interesser: kunst, korsang, ældresang og humanitært arbejde. Erhvervsfolk

og seniorspejdere, borgerforening og arbejderforening står sammen om at give det folkelige Sydslesvig ansigt og karakter. Hverdagens Sydslesvig kender ikke til topstyring eller knas på samarbejdslinjerne. Tag ud i by og på land og oplev det samarbejdende Sydslesvig i kulturcaféerne, forsamlingshusene, skolestuerne og menighedshusene. Her lever den danske bevægelse som et varmt, venligt og engageret folkeligt fællesskab. Trods forskelligheden tegner vi et stærkt fællesskab under devisen: ingen kan alt, alle kan noget, sammen kan vi meget!

Sammenhold omkring foreningens formål

Sammenhold sikres bedst, hvis der er et interesse- og værdifællesskab. I SSF er det grundlæggende at udbrede og pleje det danske sprog, værne og fremme dansk og nordisk kultur og drive folkeligt dansk virke i Sydslesvig. Desuden skal foreningen øge forståelsen for den sydslesvigske hjemstavn og dens særpræg. Igen – klare udsagn til virkeliggørelse i hverdagen.

Sprog og sindelag

Lad os begynde med sproget. I et grænseland, hvor tre hovedsprog og flere dialekter hører til, er sproglig entydighed fraværende. Især mindretallene i grænselandet satser nødvendigvis på flersprogethed og anser det som en styrke – en merværdi – i dagligdagen. I vores verden satser vort skolevæsen da også på modersmålsundervisning i både dansk og tysk: mindretallets hjertesprog dansk, og tysk som omgangssproget med flertalsbefolkningen. For de med os samarbejdende frisere er førstesproget frisisk med dansk, og tysk som nødvendige omgangssprog. Denne sproglige mangfoldighed i et grænseland kan blandt vore monokulturelle venner virke forvirrende, fordi sproget hos dem er bærer af den nationale identitet. Til dem må vi sige, at det danske sprog hos os er en hjertesag, men det sydslesvigske særpræg tillader andre indgange til netop et folkeligt fællesskab i mindretallet. Sindelaget og følelsen af forkærlighed for den danske verden hører til det kit, der skaber sammenhold i mindretallets univers.

For SSF er der ingen tvivl om, at varetagelsen af dansk sprog og kultur i mindretallets verden er et grundvilkår. Uden en målrettet indsats for fremme af dansk sprog og kultur i Sydslesvig – intet dansk mindretal!

Til varetagelse af denne opgave har landsmødet valgt to hovedudvalg. Kulturudvalget og udvalget for teater- og koncertarrangementer. Begge udvalg servicere vore distrikter og amter, men er også aktive, når det gælder kulturarrangementer i de tilsluttede foreninger, samarbejdsprojekter med børnehaver og skoler foruden med SDU og bibliotekerne. Sammenholdet og samarbejdet omkring udbredelsen af dansk sprog og kultur er her entydigt, energisk og ofte succesrigt.

Det kulturelle samvirke

Men vi er også enige om, at der er udviklingspotentiale og nye og andre stier at betræde, når det gælder dansk kulturformidling i mindretallet. Til et mindretal, der ikke kun vil træde ad gengroede stier, hører nødvendigvis forandringsparathed. Det gælder ikke kun på den organisatoriske plan, men netop også i formidlingen af de aktuelle Danmarksbilleder, vi føler os forpligtet overfor og inspireret af. Mindretal, der lever udenfor de daglige nationale rammer, som de føler sig knyttet til, for os Danmark, har en tendens både til særudviklinger og tilbøjelighed til en lettere forstenet fastholden i kulturtræk, der har skiftet både indhold og form i moderlandet. Vores indimellem åbenbare kulturtræghed set i forhold til det aktuelle Danmark er en udfordring, som både teater- og kulturudvalget kan tale med om – eller for den sags skyld vore tilhørere og tilskuere til foreningens kulturarrangementer. Både indhold, form og sprog kan til tider virke udfordrende, være vanskelig at forstå og følge for et publikum, der i det daglige lever i en tysk kontekst og fjernt fra daglig-Danmark. Her er vi som mindretal udfordret. Formidlingen af det aktuelle Danmark, som vi er knyttet til, må have høj prioritet i kulturformidlingen. Vi løser det blandt andet ved at have et stort kontingent af danske statsborgere i vore børnehaver og skoler, i kirkelige sammenhænge og på avisen. En uomgængelig og nødvendig personalegruppe, der ajourfører og opdaterer mindretallet i nutidige danske sammenhænge.

Samtidig er mindretallet selv udfordret til at søge nærheden med den kultur og det sprog, som er grundlaget for anerkendelsen som nationalt mindretal, og som er grundlaget for den enestående støtte kulturelt og økonomisk, som Danmark yder os. For vore medlemmer er øvelsen overkommelig. Kultursproget i foreningen er dansk; foredrag, teaterforestillinger

og kulturarrangementer hentes fortrinsvis i Danmark. Men også vi kunne gøre mere for de mange, der er i midlertidig kontakt med mindretallet, mennesker der er på vej, som vi så smukt formulerer det. Her ser jeg en udfordring for SSF i samarbejde med både SSW og Skoleforeningen, idet mennesker på vej ind i mindretallet dels søger mindretalspartiet, men især vælger børnehave- og skoletilbuddet som berøringsflade med det organiserede mindretal.

Mennesker på vej ind i mindretallet

Derfor har SSF i god overensstemmelse med Seksmandsudvalget anbefalet en solid indsats for, at forældre med børn i de danske børnehaver og skoler naturligt søger medleven i dansk sprog og kultur via kulturforeningen. Ikke for at kapre medlemmer, men for at styrke sammenhængskraften og samvirket i det nationale fællesskab, mindretallet søger med det danske. Forsøget er gjort med en intensiveret medlemshvervning ved hjælp af børnehave- og skolemøder. Der, hvor pædagoger og lærere ser det som en selvfølgelig forudsætning for en vellykket integration i mindretalssammenhænge for forældre og børn, der 'er på vej', at familien også udover skolehverdagen nærmer sig dansk sprog og kultur bl.a. gennem medlemskab i kulturforeningen, dér arbejder vi sammen for et solidarisk mindretal. Jeg kan nævne en del børnehavepædagoger og lærere, der aktivt arbejder for denne samhørighed i mindretallet. Til gavn for den danske kulturformidling, vi har valgt som vores grundvilkår. Men jeg vil ikke nægte, at vi sammen - SSF og Skoleforeningen - kunne øge tilknytningen til det danske kulturgrundlag. Som sagt, ikke for at kapre medlemmer, men for at sikre det danske mindretal en varig tilknytning til dansk sprog og kultur. Det kræver målrettede og naturlige berøringsflader med børnefamilierne. Kulturtilbud på øjenhøjde med relevante emner fra skole og samfund som en åbning af porten til mindretallet og Danmark.

Dansk fjernsyn og mindretallet

Porten til Danmark, der sikrer medleven og orienteringsmuligheder i den danske samfundsudvikling foruden kulturliv og sprog, udgøres også af muligheden for at modtage og viljen til at se dansk fjernsyn og høre dansk radio. At kunne følge med i moderlandets medietilbud er en mindretalsret, der allerede er sikret i Bonn-erklæringen. I 1955 var det især radiomodtagelsen, man tænkte på. I dag er det

TV-mediet, der har den store berøringsflade. Derfor har mindretallet sammen med danske og tyske politikere kæmpet bravt for, at dansk TV fortsat kan modtages i Sydslesvig efter digitaliseringen af de danske sendesignaler. Det er lykkedes at sikre både danske programmer via kabel-tv og digitale antennebokse. Der kræves fortsat finjusteringer, før alle, der ønsker det, kan modtage dansk tv. Men vi følger sagen og opfordrer til henvendelser, hvis signalerne svigter.

En ny start - Vedtægtsændringer - FUEV - Samrådets samarbejdsaftale

Efter flere års puniske krige mellem især Skoleforeningen og SSF omkring Samrådet og mindretalsrepræsentationen i FUEV, har vi valgt at mødes i dialog. Mistænksomhed og forudfattede meninger om andres hensigter, når det gælder varetagelsen af overordnede mindretalsinteresser, trives bedst i lukkede kredsløb. SSF har oplevet det i ønsket om en aktualisering af sine vedtægter, så de i højere grad afspejler de opgaver for mindretallet, som foreningen har varetaget siden foreningens grundlæggelse; en aktualisering af vedtægterne, der også er nødvendiggjort af den danske Rigsrevisions påpejning af, at brug af de danske statsbevillinger skal fremgå af foreningernes formålsbeskrivelse. Ingen kan være i tvivl om, at SSF's ønske om tydeliggørelse af foreningens arbejdsområde har affødt stærke reaktioner - dels på vort sidste landsmøde, hvor et modificeret forslag blev afvist med et spinkelt flertal, men især ved vedholdende modstand fra SSW, Skoleforeningen og kirken. Det ville være både dumt og uforsvarligt ikke at lytte til landsmødets kritiske stemmer, og det vil for sammenholdet i Sydslesvig være uansvarligt ikke at finde en vedtægtsformulering, der imødekommer de andre organisationers forbehold. Vi har derfor valgt en formulering i vore vedtægter om arbejdsområder for SSF, der svarer til aftalerne i den foreslåede nye samarbejdsaftale for Samrådet. Der er således skabt overensstemmelse mellem vores vedtægter og de med os samarbejdende foreningers ønsker.

Samrådets bestræbelser for en ny samarbejdsaftale

SSF's bestræbelser for en objektiv beskrivelse af sine arbejdsopgaver og arbejdsområder og diskussionen om repræsentationen i overordnede organisationer, rådgivende udvalg og mindretalsrelaterede fora har også været med

til at fremme overvejelser for en revideret samarbejdsaftale for Samrådet. Andre grunde var den uhensigtsmæssige rollefordeling mellem formandskab og Samråd. Samrådet anbefalede nedsettelsen af et udvalg, der skulle evaluere den bestående aftale. For vore tilsluttede foreninger ydede Gerd Pickardt en stor indsats suppleret af FU-medlem Steen Schröder, der af private grunde har forfald i dag, men i tankerne er med os – det har han i hvert fald sagt – og i øvrigt genopstiller han. Udvalget er nået til enighed om at anbefale de i Samrådet repræsenterede foreninger/organisationer en ny samarbejdsaftale, der i hovedsagen indebærer følgende ændringer:

- Medlemmer af Samrådet kan ikke være repræsenteret i mere end én af de tilsluttede foreninger/organisationers styrelser.
- Formandskabet varetages på skift af en formand og næstformand fra de medlemsbårne foreninger for 2 år ad gangen.
- Varetagelse af det danske mindretals interesser i overordnede mindretalsspørgsmål, herunder repræsentation:

Kontaktudvalget:

SSW og SSF varetager det danske mindretals interesser i mindretalsrådet.

DialogForumNorden:

SSW og SSF varetager det danske mindretals interesser i DialogForumNorden.

FUEV:

SSF repræsenterer det danske mindretal i FUEV som ordinært medlem. SSF stiller delegerede-pladser til rådighed for andre foreninger, der ønsker at varetage specielle interesser. Der stilles permanent 2 delegerede-pladser til rådighed for Skoleforeningen jf. en samarbejdsaftale.

For alle punkter, jeg nævner, gælder selvfølgelig, at Samrådet altid orienteres, hvor man står og hvad man ønsker.

EFA:

SSW varetager det danske mindretals interesser netop i det europæiske samarbejde mellem andre mindretals- og regionalpartier.

Europarådets rammekonvention for nationale mindretal:

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for SSW, SSF og Skoleforeningen udarbejder mindretallets stillingtagen. Andre organisationer inddrages i forhold, der vedrører deres arbejdsområder. Det tilstræbes, at Samrådet orienteres om mindretallets stillingtagen, før den sendes til BMI i Berlin.

Europarådets sprogcharta:

En arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for SSW, SSF og Skoleforeningen udarbejder mindretallets stillingtagen. Andre organisationer inddrages i forhold, der vedrører deres arbejdsområder. Det tilstræbes, at Samrådet orienteres om mindretallets stillingtagen, før den sendes til BMI i Berlin.

Desuden har udvalget anbefalet, at Samrådets post, e-mail-adresse og internetportal fremover er Flensborghus.

Så kort om så vanskelige inventarier.

Samarbejdsaftalen og vore vedtægter

Som det fremgår af forslaget, som I nu har hørt, til en ny samarbejdsaftale for Samrådet, har vi lagt vægt på at få præciseret, hvem der repræsenterer mindretallet i overordnede mindretalsspørgsmål. Den ovennævnte opgavefordeling vil derfor også kunne genfindes i vores reviderede forslag til en præcisering af vores egen formålsparagraf. Vi har valgt en formulering, der både tager hensyn til den kritik, der har været mod vor tidligere formulering, og samtidig genspejler vores ændringsforslag det nye aftalegrundlag, der er foreslået for Samrådet. Varetagelsen og repræsentationen af det danske mindretals overordnede interesser er nu klart defineret i Samrådsaftalen. Herefter kan vi i vore vedtægter stryge det omdiskuterede 'varetagelse af det danske mindretals interesser i mindretalsspørgsmål', og i stedet konstatere, at til SSF's arbejdsopgaver hører: Kontakttarbejde på Christiansborg, Mindretalsrådet i Berlin, DialogForumNorden i Slesvig-Holsten og FUEV.

Så enkelt kan det gøres.

De danske statsbevillinger og Seksmandsudvalget

Til dialogen med politikerne på Christiansborg, der afgør statsbevillingen til Sydslesvig, hører en tæt kontakt til Seksmandsudvalget. Indtil nu har Samrådet haft et årligt 'klausurmøde' med udvalget foruden en besigtigelsestur til udvalgte steder og virkefelter i Sydslesvig samt den årlige budgetforhandling. Det er min overbevisning, at der er et solidarisk og tillidsfuldt samarbejde mellem udvalget og de sydslesvigske organisationer. På 'klausurmøderne' drøftes overordnede mindretalstemaer fordomsfrit og næsten altid udenfor referat. Besigtigelsesturene omfatter besøg på institutioner og forsamlingssteder, hvor det danske mindretalsliv udfolder sig og trives. Årets besigtigelse hos SSF og de tilsluttede foreninger var henlagt til Det danske Hus i Sporskifte. Udvalget fik et reelt og hyggeligt indblik i det forenings- og skole/kirke samarbejdende Sporskifte. Og for udvalget, der har ansvar for de danske tilskud til mindretallet, var det glædeligt, at Det danske Hus var rejst for midler givet af en dansk privatperson foruden et betydeligt tilskud fra Forbundsrepublikken. Her kunne vi også oplyse, at Forbundsrepublikken fortsat vil yde kulturstøtte til mindretallet.

Bydelsdorf Forsamlingshus og Slesvighus

Et kommende tysk støttet forsamlingshusprojekt i Bydelsdorf er planlagt og godkendt for 2010/2012, altså over en treårig periode. Projektet omfatter en modernisering og udbygning af Bydelsdorf Forsamlingshus til erstatning for Amtmandsgården i Rendsborg, der med tiden vil blive opgivet som mødested. Hovedstyrelsen anbefaler fortsat at fastholde Slesvighus som centralt mødested for Slesvig bys foreningsliv. Anbefalingen imødekommer Gottorp Amts ønske og vil på sigt indebære, at også sekretariatet flyttes til Slesvighus. Der er udarbejdet et skitseforslag til renovering af ejendomskomplekset. Tidligere aftaler om et samarbejdsprojekt omkring Slesvighus med et arkitektbureau i Slesvig har ikke kunnet realiseres. Planen er herefter, at vi over flere år sætter huset i stand for bl.a. vedligeholdelsesmidler, der er afsat, og desuden prioriterer Slesvighus som næste kulturstøtteprojekt efter Bydelsdorf.

Rigsrevisionen og Sydslesvigloven

Den danske Rigsrevision har kulegravet bevillingspraksis og forbrug af de danske statstilskud

til Sydslesvig. Rigsrevisionen foreslog herefter, at bevillingerne til Sydslesvig burde lovfæstes og at Seksmandsudvalgets rolle skulle nydefineres.

Revisionsrapporten vakte en del opsigt i de danske medier. Sydslesvigbevillingen var i fokus med bevillingsmodtagerne, undervisningsministeriet og Seksmandsudvalget i orkanens øje. Samrådet reagerede på tiltalen ved på alle statstilskudsmodtageres vegne at tilsikre overholdelse af alle regler for tilskudsmodtagelse. Det manglede også bare. Med hensyn til anbefalingen af en lovsikring af de danske tilskud var der fuld opbakning til revisionens og undervisningsminister Bertel Haarders udmeldinger desangående. Med hensyn til Seksmandsudvalgets vitale rolle som forbindelsesled til det danske folketing var vi ligeledes enige med ministeren om, at en politisk styrkelse af udvalget er af afgørende betydning for os, for mindretallet. Undervisningsministeren, der deltog i vort årsmøde og som vi i øvrigt også senere har mødt på vores Christiansborg-tur, er en vidende og kompetent mindretalskender. Så vi ved, at han på alle måder støtter Sydslesvig for at give os en bæredygtig og fremadrettet Sydslesviglov.

Blandt lovens nye tiltag hører, at offentlighedsarbejdet i Danmark omkring det danske mindretal fremover skal kunne støttes via Sydslesvigloven. Blandt de store spillere i det målrettede arbejde for oplysning om vort mindretal hører Grænseforeningen, der i disse år søger nye veje for denne formidling. SSF og Samrådet erkender, at der er brug for en målrettet og moderne oplysning. Samtidig gør vi dog opmærksom på, at øvelsen indebærer en fastholden af, at det danske mindretal regner sig som en del af det danske folk og ikke som en brik i et dansk-tysk samarbejdsprojekt.

Fra mur til bro

Europarådets generalsekretær skrev under et besøg i grænselandet i gæstebogen på Danvirke Museum, at mindretallet havde formået at "gøre en mur til en bro". Så kort og præcist kan mindretallets nye selvforståelse beskrives. Vejen hertil har krævet en tillidsfuld tilnærmelse mellem flertal og mindretal, og den har som forudsætning anerkendelse og ligestilling mellem grænselandets folkeslag. I den sag har både Tyskland og Danmark ydet deres betydelige bidrag ved at skabe rammebetingelser for mindretalslivet, der i europæisk sammenhæng har

fået modelkarakter. Ligestilling mellem borgere i samfundet og respekt for det personlige valg af tilhørsforhold er det grundvilkår, brofunktionen i grænselandet bygger på. Vi er samfundsborgere med et personligt valg af sindelag og national identitet, men vi er også medborgere i et fælles projekt, der vil sikre grænselandet optimale levevilkår for alle.

På besøg hos forbundspræsident og forbundskansler

Derfor var det også helt naturligt, at det danske mindretal sammen med regionens andre mindretal var inviteret til møder med både forbundspræsident Horst Köhler og forbundskansler Angela Merkel. Vi stillede op som borgere med forskellige kulturelle og nationale tilhørsforhold, der er optaget af at skabe sikkerhed og fred til fælles bedste. Besøgene var ikke kun en formel anerkendelse af mindretallene som medborgere, men bekræftede den nødvendige dialog mellem flertal og mindretal, der skaber afspænding og tryghed. Vores anliggende var blandt andet at gøre opmærksom på de vanskeligheder, mindretallene har med Forbundsrepublikkens føderale struktur, der placerer mindretalspolitikken hos de enkelte delstater, mens Forbundsrepublikken indgår de internationale forpligtelser. Vi så gerne, at forbundet påtager sig en overordnet forpligtelse for sine mindretal, og at forpligtelsen nedfældes i grundloven. Samtidig kunne vi tilbyde Forbundsrepublikken og dermed også Danmark en enestående mulighed for at bruge den dansk-tyske grænselandsmodel som inspiration for en europæisk mindretalspolitik. I Forbundsrepublikkens nye regeringsaftale indgår således en særlig passus vedrørende støtte og fremme af mindretallene i Tyskland, og der henvises især til erfaringerne med mindretalspolitikken i vort grænseland. Derfor undrer det os, at den nye landsregering i Kiel vil placere det mindretalspolitiske ansvar i kultusministeriet i stedet for – som hidtil – at varetage mindretalsinteresser i statskancelliet. Mindretal og mindretalspolitik kan ikke reduceres til kultur alene. I har et resolutionsforslag liggende foran jer, der er afstemt med SSW. FU anbefaler, at I sender resolutionen til ministerpræsidenten, for da han sidste gang blev valgt til ministerpræsident, sagde han, at mindretallene hos ham var i gode hænder.

Demokratiprojektet vil udnytte grænselandets merværdi

Sammen med SSW og grænselandets øvrige mindretalsaktører har vi i DialogForumNorden søgt at omsætte et enkelt af Landdagens kompetenceanalyser forslag til udnyttelse af grænselandets særlige merværdi. Et fyrtårnsprojekt, der under betegnelsen 'levet demokrati' sammen med FUEV og ECMI vil invitere mennesker fra europæiske kriseregioner, hvor flertal og mindretal lever i konflikt, til ophold i grænselandet for inspiration til selv at finde vejen, der kan afløse mure mellem forskellige folk og gøre dem til broer af gensidig respekt og forståelse. Her ser jeg det danske mindretal som en vigtig medspiller, fordi vi kan være med til at sætte en væsentlig dagsorden for en fremtidig fredelig udvikling af mangfoldighedens Europa, samtidig med, at vi dermed lukker vinduer op mod verden. At vi ikke er os selv nok, men at vi vil de andre!

Den bedste grænseregion i Europa

Jørgen Mads Clausen, Danfoss, har i den sammenhæng udtalt, at "det danske mindretal kan blive dem, der lukker det tyske samfund op for os danskere. Det er jo det de kan, og det kan gøre dem uundværlige, hvis de udnytter denne kompetence." Også regionsformand Carl Holst ser mindretallenes nutidige potentiale, når han siger, at "det danske mindretal skal spille sig selv på banen i det grænseoverskridende arbejde og i den internationale udvikling." Sagt i al beskedenhed, så er især SSW, men også de øvrige mindretalsaktører og SSF parat til denne opgave at gøre vores landsdel til den bedste grænseregion i Europa.

Med Danmark i ryggen

Men mindretallet formår kun at løfte opgaven, hvis det samtidig fastholder sin selvforståelse som et nationalt bundet mindretal. Uden forankring i det foretrukne valg af sprog og kultur og sindelag mister vi muligheden for at sikre grænselandets særlige kvalitet, symbiosen mellem mangfoldigheden af nationale og kulturelle tilhørsforhold. Som dansk mindretal har vi valgt at søge fællesskabet med det danske folk. Det er denne forbindelse, der er vores eksistentielle grundlag som nationalt mindretal. Og det er ikke en ensidig forbindelse. Også Danmark holder fast i os, ikke kun af historiske grunde, men netop fordi vi levende og nutidigt er bærere af dansk kultur og sprog i grænselandet syd for

den danske statsgrænse. At vedligeholde forbindelsen er mere end nogensinde en udfordring også for os. ”Det bliver en kamp at sørge for, at danske borgere og en ny generation – også af folketingsmedlemmer – ved noget om og forstår det danske arbejde i Sydslesvig”, siger den danske undervisningsminister Bertel Haarder. Så er det sagt, og vi må melde os ind i kampen!

Kronprinsparrets besøg

For de danske sydslesvigere var det derfor en bekræftelse af livlinen til det danske folk, at Kronprinsparret besøgte mindretallet i maj måned. Allerede ved modtagelsen på Flensborg Rådhus fornemmede vi også flertalsbefolkningens glæde ved at byde velkommen i den bedste grænseregion i Europa. For mindretallet var det desuden en varm og hjertelig synliggørelse af samhørigheden mellem Danmark og Sydslesvig. Børn, unge og ældre fejrede samdrægtigt Kronprinsparrets besøg, og gjorde deres bedste for at fremvise det levende og dagsaktuelle mindretalsliv for Kronprins Frederik og Kronprinsesse Mary. Formandens tale til Kronprinsparret på Flensborghus udtrykker den ubetingede glæde, det danske Sydslesvig oplevede under besøget.

Vores egen verden

Besøget var det festlige indblik i vores egen verden. I hverdagene kræver det både optimisme, slid og knofedt at få forenings-Sydslesvig til at fungere til gavn for helheden. Som kulturforening har vi mange flittige ansatte og et vældigt netværk af folkevalgte, der har kulturformidlingen som hjertesag. Vi arbejder både med afprøvede og kendte koncepter, mens ildsjæle samtidig finder på nye veje i kulturformidlingen. Foredrag og koncerter, hyggeaftener og bankospil går hånd i hånd med store teateroplevelser og de nye kulturcaféer. Over hele Sydslesvig - fra Klitskolen i St. Peter-Ording i vest til Holtenå Forsamlingshus i syd, fra Gelting Forsamlingshus i øst til List i nord - står distriktsbestyrelser, amtsbestyrelser og amtskonsulenter i arbejdstøjet for at give medlemmerne både kulturelle oplevelser og socialt samvær. I Ejdersted har foreningslivet omkring Digeskolen valgt at opgive forsamlingshuset for at fortsætte foreningslivet i dagligstuer og den lokale kro, mens større møder bliver flyttet til Garding Skole. Det er et enestående livsværk omkring Digeskolen, der nu finder nye veje for fortsat dansk kulturarbejde i Ejdersted. Horst Hoop og hans kreds af medlemmer har vist os, at Ejdersted trods vanskelige

vilkår har holdt fast i det forpligtende fællesskab. En særlig tak også til Lass Erhardtsen, der har slidt og slæbt for foreningen, i øvrigt sammen med amtskonsulent Peter Johannsen. Sammen med utallige foreningsfolk har de sikret dansk virke i landsdelen.

Godt støttet af vore udvalg bydes der på gedigne danske kulturtilbud i hele Sydslesvig. I den daglige omgang med hinanden, i mødet med de nye i mindretallet og i mødet med naboerne finder vi samtidig egne melodier for samvær, der er udtryk for det særpræg, vores hjemstavn også byder på. At styrke sammenholdet mellem foreningens medlemmer og give dem kulturelle og humanitære vitaminer i hverdagen er fortsat foreningens hovedformål. Arbejdsindsatsen siden sidste landsmøde skulle gerne bære præg deraf. Og husk så: ingen kan alt, alle kan noget, men sammen kan vi meget.

Martin Lorenzen: Mange tak til Dieter Küssner for den udførlige beretning. Jeg vil lige gøre opmærksom på, at den resolution, som formanden omtalte, ligger på jeres bord. Vi vil senere under pkt. 7 komme ind på resolutionen hhv. foretage en afstemning om den. Der vil jeg også læse den op. Men jeg synes, nu er det bedst at gå over til

5. Regnskabsoversigt

Generalsekretær Jens A. Christiansen:

Tak for ordet. Regnskab 2008, revideret budget 2009 blev godkendt af Sydslesvigsk Forenings hovedstyrelse den 10. marts i år og er udsendt netop til jer via den blå beretning.

Forslag til budget 2010 blev i år ikke behandlet på pågældende hovedstyrelsesmøde, idet vi først var færdig med et oplæg til budgettet senere, nemlig forud for budgetforhandlingerne ultimo september.

Regnskabet er revideret af revisionsfirmaerne Sønderjyllands Revision og H.P.O. Wirtschaftspartner, og det er blevet gennemgået med foreningens Regnskabs- og revisionsudvalg samt forretningsudvalget.

Inden jeg går i gang med min regnskabsoversigt, vil jeg også henvise til årsberetningen for 2008, og den findes også i den blå beretning. Her beskrives SSF's centrale arbejdsområder

set i relation til regnskab, budget og foreningens handlingsplan 2008. Vi kan være glade for, at vi allerede har opfundet sådan en forud for Sydslesvigloven.

Det, der er væsentlig at tage udgangspunkt i i forhold til regnskab 2008, er to konklusioner, som revisorerne har formuleret. På side 39 når revisorerne frem til to væsentlige konklusioner:

1. "Det er vor opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2008 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2008 i overensstemmelse med den anvendte regnskabsmæssige begrebsramme herunder Bekendtgørelse nr. 978 af 2. december 2002."

2. "Ved den udførte forvaltningsrevision er vi ikke blevet bekendt med forhold, der giver os anledning til at konkludere, at forvaltningen i 2008 på de områder, vi har undersøgt, ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde, eller at oplysningerne i årsregnskabet om mål og resultater ikke er dokumenterede og dækkende for Sydslesvigsk Forenings virksomhed i 2008."

Nu kunne jeg sætte mig ned og sige "Alt er i orden", men jeg synes, at jeg vil gennemgå nogle hovedområder og hovedtal. Hvis I har regnskabet liggende foran jer, så kan I følge med. Jeg har valgt ikke at lave slides. Man skal passe på ikke at overforbruge den slags. I har det jo liggende foran jer, så det skulle være udmærket på den måde.

Side 51

Regnskabssammenstilling:

Kontingentindtægterne udgør € 218.041, gaver € 195.918 og statens tilskud, altså Danmarks tilskud til SSF € 2.875.256. Tilskuddet fra Slesvig-Holsten ligger på € 416.000.

Driftsregnskabet balancerer med € 5.480.859,93 og udviser et mindre underskud på € 6.221,04. Vi havde håbet på, at det var endnu mindre. Vi landede faktisk på € 500,00. Men vi fik fra vores revision at vide, at vi burde lave en anden form for afgrænsning i forhold til salg af vores ejendom Spættegade/Harreslevgade, og det vil sige, at der er nogle omkostninger ved det salg, som ikke kunne lægges på selve salgsregnskabet, men

skulle tages ind i selve drift- og balanceregnskab. Derfor er underskuddet lidt højere end oprindeligt tænkt. Men det er stadig til at leve med.

Side 52

I. Generalsekretariatet / Administration

I./1. Kontorhold: Her er der, som I kan se, en budgetoverskridelse. Den skyldes øgede udgifter til IT og porto i forbindelse med omstillingen til centralkontingentopkrævning, bl.a. rykkerbreve.

I./4. Rentekonto udgifter: Overskridelsen her skyldes en mellemfinansiering i forbindelse med etablering af forsamlingshuset i Sporskifte. I 2010 er posten igen budgetteret til € 25.000 pga. mellemfinansiering ved bygning af et forsamlingshus i Bydelsdorf ved Rendsborg.

I./5. Kørsel, rejser og møder: En væsentlig opgave for SSF er at være i dialog med omverdenen. Det betyder, at ikke mindst ledelsen skal transportere sig rundt til forskellige møder og arrangementer, og det er blevet dyrere. Posten hænger altså snævert sammen med det, man kan kalde SSF's interessevaretagelse.

III. SSF's lønninger

Som I kan se, ligger vi her lavere end oprindeligt budgetteret pga. en naturlig personaleafgang og efterfølgende nyansættelser inden for lavere løngrupper. Fremskrivningen i 2009 og 2010 er anlagt til at være 2 pct.

Side 53

V. Generalsekretariat / Kulturafdelingen

Overskridelsen i forbindelse med årsmøderne skyldes øgede transportomkostninger for bl.a. vore FDF-orkestre. Vi har til hensigt at øge budgettet med € 4.000 næste år.

Side 54

X. Kontingent / gaver og tilskud

Med hensyn til kontingentindtægter er der en positiv udvikling, omsider, har man jo næsten lyst til at sige, men der er stadig kontingentudestående. Jeg vil gerne appellere til, at distrikterne afslutter deres indkassering hvert år pr. 31. december.

Kigger vi videre under samme punkt på Museum Danevirke, kan I se, at der er budgetteret med en indtægt på € 30.000 for i år og € 30.000 for næste år. Det er altså med andre ord lykkedes

at få delstaten Slesvig-Holsten til at bidrage med et fast driftstilskud til vort arbejde på Danevirke Museum. Det takker vi for og glæder os over et godt samarbejde med SSW's landdagsgruppe i denne sag, og vi håber på, at driftstilskuddet fortsætter.

Side 55

XII. Ejendomme, administreret af SSF

Denne konto balancerer stort set, da vi har øgede lejeindtægter.

XIII. SSF's ejendomme

Vi har solgt ejendommen Spættegade/Harreslevgade. Salgsbeløbet på € 465.000 figurerer regnskabsteknisk under løbende drift og indtægter.

XV. Foreningens pensionistboliger

Her har vi øgede lejeindtægter.

Side 56

XVI. Teaterarbejde og danske koncerter

Her fremgår det, at Kulturministeriet også i 2008 har bevilliget € 54.000. Som I kan se, har amter og kommuner bevilliget mere end oprindeligt forventet.

XIX. Danevirke Museum

Her har vi modtaget gaver for € 180.000, heraf € 150.000 fra A.P. Møller Fonden til køb af Truberg-grunden ved siden af Danevirke Museum. Jeg vil benytte lejligheden til at rette en stor tak til fonden.

Side 57

XX. Kulturaktiviteter i distrikterne

Denne konto ser meget fornuftigt ud.

Side 58 - 59

SSF's Balance pr 31. december 2008:

SSF's balance pr. 31.12.2008 er på € 20.491.433,32. Summen er lidt mindre end i 2007 (€ 287.000). Denne lette reducere skyldes især salget af ejendommen Spættegade/Harreslevgade i Flensborg.

Aktiva

SSF's ejendomme - Under SSF's ejendomme har vi to iøjnefaldende poster: Det drejer sig om salget af Spættegade/Harreslevgade og køb af Truberg-grunden ved Danevirke Museum.

SSF's pensionistboliger - Ved SSF's pensionistboliger kan vi se, at der er en byggekonto på € 210.000. Det er midler, der er knyttet til renovering af badeværelser i Margaretha-Bremer-Stiftelsen i Flensborg.

Passiva

Kapitalkonto pr. 31.12.2008 - SSF's kapitalkonto er steget med omtrent € 290.000, hvilket hovedsageligt skyldes overskuddet ved salg af Spættegade/Harreslevgade og den øremærkede pengegave til Truberg-grunden ved Danevirke Museum.

Mellemregningskonto - Statens Mellemregningskonto pr. 31.12.2008 er på € 33.965,06.

Eventualforpligtelse - under balancen

Undervisningsministeriet har i år gjort det til et krav, at vi netop nævner, at SSF har givet en kaution over for Slesvigsk Kreditforening med € 250.000 i 2008. Denne kaution har sin begrundelse i, at SSF under andre aktiver forvalter € 1,7 mio. for Slesvigsk Kreditforening. På den måde hænger SSF og Slesvigsk Kreditforening meget tæt sammen. Da Slesvigsk Kreditforening havde behov for, at Sydslesvigsk Forening kautionerede, gjorde vi det. Der er ikke noget underligt i det, men det skal selvfølgelig fremgå af balancen.

Side 64, 65 og 66

Grønt regnskab

Med udgangspunkt i SSF's miljøpolitik kan I på side 64, 65 og 66 se det såkaldte grønne regnskab med en oversigt over el-, vand- og varme-forbrug. Søjlediagrammerne siger p.t. ikke så meget, men vi kan få mere ud af det de kommende år, hvor vi har et sammenligningsgrundlag. Oversigten er det konkrete resultat af vores besluttede miljøpolitik sidste år.

Afslutningsvis vil jeg benytte lejligheden til at takke for det gode samarbejde med foreningens Regnskabs- og revisionsudvalg, med vore revisorer fra hhv. Sønderjyllands Revision og H.P.O. Wirtschaftspartner. Jeg fortalte sidste år, at målsætningen var at finde en fælles revisor for SSF, Centralbiblioteket og SdU, efter at vores tidligere revisionsfirma Dantax havde meddelt, at man ikke ønskede at fortsætte. Som I kan se, er det lykkedes, og jeg er navnlig glad for, at det er lykkedes i samarbejde med Centralbiblioteket og SdU at finde frem til en fælles revisor,

der kan være med til at styrke videreudviklingen af vores forvaltning og samarbejdet i Nørregade. Set i lyset af den kommende Sydslesviglov er det ikke så ringe endda. Vi har oven i købet i det forløbne år indgået en aftale med Centralbiblioteket om fælles lønbogholderi. Det har indtil videre fungeret gnidningsfrit, og jeg regner med, at dette samarbejde også fortsætter det kommende år, gerne parallelt med et udvidet samarbejde om finansbogholderi og IT.

Igen i år vil jeg meget gerne takke medarbejderne i Sydslesvigsk Forening for en solid og engageret indsats. Alle - ingen nævnt, ingen glemt - har bidraget med et professionelt arbejde for såvel SSF som mindretallet i sin helhed. Alle medarbejdere udfylder deres plads både ved stjernestunder som Kronprinsparrets besøg i maj, og når det gælder dagens daglige trumrum.

Samspillet mellem folkevalgte og de ansatte på sekretariaterne er en forudsætning for, at Sydslesvigsk Forening, ofte i et meget tæt samarbejde med andre af mindretallets foreninger og institutioner, har kunnet sikre et højt aktivitetsniveau. Hvis nogen påstår, Sydslesvig og det danske arbejde er lammet, fordi foreningerne indimellem organisationspolitisk er uenige, kan det kun skyldes manglende kendskab og føling med det brede, folkelige arbejde i øjenhøjde i hele landsdelen. Et arbejde, som ikke mindst vore amtssekretariater er dybt involveret i på tværs af vore foreninger og institutioner. Kære medarbejdere: Godt gået – lad os give dem et klap med på vejen.

Tak for ordet.

Martin Lorenzen: Tak til generalsekretæren for en udførlig regnskabsoversigt. Jeg vil gøre opmærksom på, at vi også kan drøfte regnskabsberetningen under pkt. 7, og der kan man også stille spørgsmål. Derudover vil jeg gerne nævne, at regnskabsoversigten kun skal tages til efterretning, idet regnskab 2008, revideret budget 2009 og budget 2010 allerede er blevet godkendt af hovedstyrelsen.

Nu kommer vi til næste dagsordenspunkt, og jeg giver ordet igen til generalsekretæren, idet formand for Regnskabs- og revisionsudvalget Gert Pickardt er bortrejst.

6. Regnskabs- og revisionsudvalgets beretning

Generalsekretær Jens A. Christiansen:

Jeg skal hilse fra Gert Pickardt. Han kan desværre ikke være til stede i dag. Derfor har jeg lovet at læse udvalgets beretning op, som også står i den blå beretning på side 40. Jeg tror ikke, jeg behøver at læse det hele op, men jeg vil starte med:

”Udvalget kan konstatere, at bemærkningerne fra tidligere års beretninger er fulgt op: Etablering af en automatisk statuskontrol, sikring af en effektiv kontingentafregning via alle amter, sikring af de tilsluttede organisationers aktuelle årsregnskaber og aktuelle frigørelsesattester er fulgt op.

Regnskabs- og revisionsudvalget kan tilslutte sig revisionens anbefaling om, at der arbejdes videre med:

- Nedskrivning af ejendomme og kapitalkonto.
- Sikring af foreningens fortsatte status for skattefritagelse.

Endvidere vil SSF fokusere på:

- Analyse og optimering af amternes tilskudsordning.
- Udbetaling af distrikternes kontingentandel via Navision.

Revisionen er udført under iagttagelse af ”Bekendtgørelse nr. 978 om regnskab og revision for sydslesvigske foreninger og institutioner, der modtager støtte fra Undervisningsministeriet af 2. december 2002”. Efter vor opfattelse indeholder regnskabet alle de oplysninger, som er nødvendige for bedømmelse af de bevilgede midlers anvendelse og Sydslesvigsk Forenings økonomiske status pr. 31. december 2008.

Revisionsfirmaets slutkonklusion er, at årsregnskabet samt status pr. 31. december 2008 er aflagt i overensstemmelse med lovgivningens og vedtægternes krav til regnskabsaflæggelse. På grundlag af denne bemærkning anbefaler Regnskabs- og revisionsudvalget godkendelse af driftsregnskabet pr. 31. december 2008, som udviser et underskud på € 6.221,04, samt status, som balancerer med € 20.491.433,32.

Afsluttende vil Regnskabs- og revisionsudvalget anerkende, at budgetdisciplinen i året 2008 er

blevet håndhævet professionelt.

Flensborg den 19. februar 2009

På Regnskabs- og revisionsudvalgets vegne
Gerd Pickardt - Formand"

Martin Lorenzen: Tak til Jens A. Christian-
sen. Så kommer vi til det næste punkt

7. Drøftelse og godkendelse af årsberetningen samt decharge

Når man kommer op på talerstolen, beder jeg
om, at man siger sit navn og hvor man kommer
fra.

Er der ønske om ordmeldinger til årsberetnin-
gen eller regnskabsoversigten fra forsamlingen?

**Kirsten la Cour, distrikt Skovlund-
Valsbøl:** Jeg vil gerne sige, at det er første
gang, jeg er til et SSF-landsmøde, hvor jeg
indimellem ikke tænker - på nuværende tids-
punkt - 'hvad er det lige, du sidder her for?' Med
disse ord vil jeg gerne udtrykke min store tak
for formandens beretning. For et par dage siden
har jeg allerede i anden sammenhæng sagt, at
de bedste beretninger, jeg har hørt, er i den tid,
han har haft jobbet. Det er glædeligt at læse og
høre en venlig understrøm af interesse, deltagel-
se og udfordretted i dine ord. Tak skal du have.
Det giver modet til noget af det, vi skal derhjem-
me. Jeg vil gerne sige noget til begrebet 'nerven
er deltagelse'. Hjemme i min bestyrelse er der
nogle unge kvindelige bestyrelsesmedlemmer,
der virkelig tager fat. Jeg har tidligere fra denne
talerstol sagt, at det er dejligt, når yngre kvin-
der kan tage over, og det bliver ikke dårligere af,
at de faktisk er der i mængder. For et par dage
siden fik jeg en e-mail fra en af disse unge kvin-
der. Hun har været så heldig at blive inviteret
med på folketingsturen, og hun var meget op-
taget af de mennesker og den atmosfære, hun
mødte. Hun skrev: 'Tænk, at jeg skulle komme
uden for Sydslesvig for at blive klar over, hvad
det her handler om.' Jeg vil gerne bringe hen-
des tak videre til Grænseforeningen med stor
respekt for det arbejde, der laves i Grænse-
foreningen. Hun er en ung kvinde midt i
trediverne og mor til fem børn. Både hun og
hendes mand er gået på dansk skole og de har
slået sig ned i Skovlund. En vedhæftet fil i hendes
e-mail var et brev, som hun var blevet inspireret

til at forfatte til forældrene i børnehaven og sko-
len i vores område. I e-mailen spurgte hun både
skolelederen og mig: "Kære Kirsten, kære Else-
Marie, kan man skrive det her?" Teksten af brevet
er ikke speciel lang, men passer så fint ind i den
situation, som formanden beskriver med nerven
er deltagelse. Vi accepterede, at hendes brev blev
sendt ud. Jeg vil gerne læse brevet op. Hun skrev:

"Kære forældre. Du har dit barn/dine børn i en
dansk skole eller børnehave i Skovlund, og det
er vi meget glad for. Som du ved, bliver man som
forældre af et barn i en af Skoleforeningens in-
stitutioner en del af det danske mindretal i Syd-
slesvig.

Vi er utroligt heldige at leve i et samfund, hvor
vi som mindretal kan leve vores mindretalsliv
med alle dens mangfoldige facetter (uddannelse,
kultur, kirke, sport etc.) uden at være bange for
flertalsbefolkningen.

Ved gennemgang af vores medlemslister er vi
stolpre over, at ikke alle er medlemmer i vores
aktive foreninger i byen. SSF og Ydun er de 2 for-
eninger, der har en meget fornem opgave i vores
landsbyer og vores skolekreds. Vi understøtter
mindretalslivet, og sammen understøtter vi det
danske sprog, kultur, sport og sammenholdet i
vores egn.

Hvis du gerne vil være en autentisk del af det
mindretal, vi lever i, er det oplagt, at du bliver
medlem af vores forening. Ingen bliver tvunget
til noget, men du må gerne være med, med et
smil på læberne.

Vedhængt er der tilmeldinger til Ydun og SSF,
som du er velkommen til at udfylde og aflevere
i skolen eller børnehaven.

Venlig hilsen

De danske foreninger i Skovlund og Valsbøl."

Jeg har ikke ord til at beskrive min glæde over,
at den generation, som nogle af os har været
med til at uddanne og opdrage, synes, at det her
skal man og kan man. Og det gør man. Der er al
mulig grund til at bakke op om yngre medlem-
mer i bestyrelserne og andre steder, som ta-
ger sådanne initiativer. Det er en af vores for-
pligtelser, når vi er nået i den alder, som jeg er
nået i. Måske kunne man give krop til overskrif-
ten 'nerven er deltagelse' for at give vægt bag

ordet 'vanen at være udfordret'. F.eks. kunne man overveje, at man her på landsmødet lader en forening, et distrikt, et område eller et fælles samarbejde berette og redegør for, hvordan de har gjort siden sidst. Måske I kan overveje sådan et tiltag til næste år både på amts- og landsplan.

Og så vil jeg gerne rose alle, som har været med til at få lukket døren op til et samarbejde i Samarådet, der ser ud til at virke. Videre på den måde, har jeg så lyst til at sige som en gammel lærerinde. Og så vil jeg godt minde om, at ligegyldigt, hvad vi gør, og det er dette landsmøde også det bedste eksempel på, så er der kun en vej, og det er deltagelse, det er at lade sig udfordre og det er rugbrødsarbejde.

Martin Lorenzen: Tak til Kirsten la Cour. Er der andre ordmeldinger til formandens beretning?

Erik Sjøstrøm, delegeret for distrikt Satrup/Havetoft: Jeg har en kommentar til formandens beretning med hensyn til, at vi har mange kulturtilbud, at man skal være åben og at man skal have folk med. Jeg har været kasserer i SSF igennem mange år. Da jeg startede med at cykle rundt, cyklede jeg fire gange om året. Senere fik jeg skåret det ned til to gange om året og til sidst var det kun en gang om året. Og selvfølgelig snakkede jeg med forskellige folk. Blandt andet var det Gudrun Petersen og Preben Vognsen, der sagde, 'Erik, du skal forstå, som kasserer er du den, der er bindeleddet ud til alle medlemmer. Der er medlemmer derude, som vi aldrig ser. Du er den eneste, der ser dem, når du kommer for at kassere.' Medlemmerne stillede mig spørgsmål som 'Hvad får jeg egentlig for mit kontingent? Hvad har jeg ud af at være medlem af SSF eller SSV?' Så prøvede jeg at forklare fordelene. Af fortrinsvis ældre mennesker blev jeg tit spurgt, om jeg ikke havde tid til en kop kaffe, og så sad man og snakkede sammen. Det jeg vil sige er, at det er godt, at man har en hel masse tilbud til medlemmerne, men det er vigtigt at få fat i de mennesker, der er usikre. Det er ikke nok at sende dem et brev. Der skal en person ud, der har ordet i sin magt og kender både det tyske og det danske samfund. Jeg tror, at den personlige kontakt er meget vigtig. Hvis man vil have fat i medlemmerne, så skal man ud at snakke med dem. Tak, fordi I vil høre på mig.

Martin Lorenzen: Tak til Erik. Husk at nævne både navn og distrikt med hensyn til protokollen. – Er der flere ordmeldinger? Det ser det ikke ud til. – Dieter Küssner har ordet.

Dieter Paul Küssner: Tak til Kirsten for det fine indlæg fra netop en af deltagerne fra turen til Christiansborg. Det særlige ved disse ture er jo, at vi faktisk møder det officielle Danmark på højeste sted, på Christiansborg, hvor præsidiet modtager delegationen fra Sydslesvig og lytter til dem. Turen var oprindeligt planlagt og stadig til dels gennemført som en rejse til København for aktive foreningsfolk fra hele Sydslesvig, så de kan møde Danmark på en anden måde, dels i Grænseforeningens regi kulturelt, men især også for at være netop politisk på øjenhøjde med det officielle Danmark. Vi giver præsidiet, som er Folketingets repræsentative forsamling, et indblik i vores verden. Og her er det meget vigtigt, at vi tegner et sanddru billede af, hvad vi gør og hvad vi er. – Men jeg husker hende som en rigtig aktiv pige. Og det kan jo ikke undre, jeg har jo engang haft besøg af dine piger fra Skovlund, der gik på danskursus. Og I kan tro, der var power i denne flok. Og det er jo det, der er brug for. Og så er vi hende ved Erik Sjøstrøm. Det er den personlige kontakt og det personlige engagement, der skaber ringe og gør, at vi bliver et fællesskab. Det er svært, fordi det kræver engagement fra den enkelte. Som Erik siger, man holder op med at cykle og til sidst er der ingen kontakter længere. Vi har selv prøvet det nu i to år dér, hvor jeg kommer fra, på Jaruplund Højskole. Netop for at hjælpe mennesker i mindretallet, der er på vej ind i det vanskelige kulturskifte, det jo er at komme fra en tysk verden ind i en dansk verden. Så har vi lavet nogle kurser, lagt dem i efterårsferien, skrevet til alle børnehaver og skoler, at der nu er et kursus til en virkelig meget reduceret pris. Vi kalder kurserne 'Sydslesvig goddag'. Meningen med disse kurser er selvfølgelig, at børnefamilier, der ikke er det danske sprog mægtige og som er famlende, først skal lære sammen med deres børn at komme ind i vores verden. Her er det meningen, at de en uge på et familiekursus både kan tale plattysk, frisisk, hvis de kommer fra den egn, men samtidig kommer ind i den danske verden. Jeg vil ikke sige, det er nogen succes. Der var i år to familier, der bed på dette ugekursus. De havde gudskelov mange børn, så man var over tolv. De havde det pragtfuldt. Jeg talte med dem, og vi kunne tale på dansk. De var så glade for at få denne åbning,

denne port ind til mindretallets verden. Som Erik siger, hvis ikke der er nogle lærere eller andre personer derude i landsbyen, der skubber og bevæger, kan man godt glemme den slags åbninger. Men vi giver nu ikke op, vi prøver også næste år, fordi jeg tror, det er meget, meget vigtigt, at Grænseforeningen ville lukke porten op til Danmark på Rødding Højskole, sådan kan vi med vores steder både Christianslyst og Jaruplund åbne nogle porte til mennesker, der først skal lære at være i vores verden. Hvad skulle vi ellers have dem til? Det er vigtigt, men det kræver, at man bliver prikket, og nogle siger, 'kom så, her er tilbuddet. Vær med!' Det er det, der er afgørende.

Med hensyn til distrikterne, der måske har en god idé, den vender vi lige.

Martin Lorenzen: Tak. Der er ikke flere, der ønsker ordet. Derfor går vi nu over til afstemningen om formandens beretning. Jeg vil gerne bede tællekommission I med Viggo M. Petersen, Tine Andresen, Finja Schulz, Birthe Hein og Gudrun Petersen gøre sig klar, fordi formanden har bedt om en skriftlig afstemning. Derfor beder jeg om, at de delegerede tager den gule stemmeseddel nr. I og skriver ja eller nej eller afholdelse. Tællekommission I skal gerne indsamle stemmesedlerne.

Så fortsætter vi mødet. SSF's forretningsudvalg har fremsat en resolution, som vi skal stemme om. Den ligger på jeres bord. For en god ordens skyld læser jeg den op:

'Mindretallet kræver fortsat direkte tilknytning til ministerpræsidenten

Det danske mindretals kulturelle hovedorganisation, Sydslesvigsk Forenings delegerede forsamlet til landsmøde i Husum lørdag den 14. november 2009 kræver de nationale mindretals anliggender fortsat og direkte tilknyttet ministerpræsident Peter Harry Carstensen og dennes statskancelli i Kiel. Denne direkte forbindelse har i de tilbageliggende år fungeret godt.

SSF kræver af mindretalspolitiske grunde og fordi de nationale mindretal er et overordnet politisk anliggende, at den organisatoriske placering af de nationale mindretal i delstaten og landsregeringens mindretalskommitterede ikke henvises til kultusministeriet (kultur- og uddannelsesministeriet) i Kiel men - som hidtil

- tilknyttet statskancelliet, så en fortsat direkte adgang til regeringschefen sikres.

SSF's landsmøde opfordrer ministerpræsident Peter Harry Carstensen til ikke at foretage ændringer på det punkt.'

Som I kan se, foreligger resolutionen også på tysk. Hvis den bliver vedtaget, bliver den selvfølgelig offentliggjort til pressen og sendt til ministerpræsidenten. – Hvem kan understøtte denne resolution? Jeg beder om en håndoprækning. – Ja tak. Er der modstemmer eller afholdelser? Det er der ikke. Dermed er resolutionen enstemmig vedtaget.

K O R T P A U S E

Martin Lorenzen: Vi fortsætter mødet, og jeg kan bekendtgøre afstemningsresultatet for formandens årsberetning:

afgivne stemmer	140
deraf ugyldige	0
blanke stemmer	3
ja-stemmer	136
nej-stemmer	1

8. De faste udvalgs beretninger

Formand for Teater- og koncertudvalget, Karin Goos, kan ikke være her i år. Derfor vil Jens A. Christiansen læse hendes beretning op.

a. Teater- og koncertudvalget

Generalsekretær Jens A. Christiansen i stedet for formand Karin Goos:

Teater- og koncertudvalget er til et teaterseminar lige netop i denne weekend. Og det er i denne weekend, der afgøres, hvilke teaterforestillinger vi skal se næste sæson. Så det er vigtigt for udvalget at være med i dag. Derfor skal I forestille jer, at jeg er Karin Goos, og det er jo i hvert fald til min fordel.

"Nogle er til ballet og skuespil. Andre er til opera og klassiske koncerter. Og så er der dem, der er til det hele."

Sådan lyder indledningen til min årlige beretning, og da jeg genlæste den i forbindelse med ud-

sendelsen af Den Blå Beretning til i dag, slog det mig, at der mangler en væsentlig sætning - nemlig følgende: "Og så er der dem, der slet ikke er til den slags kultur og måske aldrig har prøvet det."

For udvalget ligger der faktisk en meget stor opgave i løbende at tiltrække og fastholde publikum og samtidig nå ud til helt nye brugere, der skal overbevises om, at det er en god ide` at tilbringe en aften efter en travl hverdag med at gå på opdagelse i kulturens verden.

Den levende kultur i 2009 kræver den samme aktive indsats fra tilskuernes side, som for både 100 og 200 år siden, nemlig at man bevæger sig fra hjemmets varme og trygge rammer ud på gader og stræder i al slags vejr og ind i en mørk sal sammen med en masse andre for at overvære musikernes eller skuespillernes præstationer.

Det kræver en beslutning om at ville det, og der er vi i dag i skarp konkurrence med et utal af muligheder for aktiviteter, der tilbydes forbrugeren.

Lige netop i disse timer er hele Teater- og koncertudvalget på teaterseminar i Hjørring. Vi er der for at overvære præsentationen af den samlede palette af turnéteater, der tilbydes til sæsonen 2010/2011 og for at købe det bedste til Sydslesvig. – men vi er der også for at lytte til oplæg og diskussioner om emnet "Publikum", der er seminarets hovedtema.

Vi håber, vi vender hjem med mange gode ideer til, hvordan vi her i Sydslesvig kan få endnu flere ind i de rum, den levende kultur præsenteres i.

Heldigvis tyder publikumsstrømmen i denne sæson allerede på god opbakning, men alligevel vil vi gerne kunne gøre det endnu bedre.

De mindre, men bestemt ikke mindre spændende forestillinger, vi de sidste par sæsoner har tilbudt både i Slesvig og Husum, er blevet rigtig godt modtaget af publikum. Disse forestillinger samler ca. 90 tilskuere hver gang. Vort samarbejde med A.P. Møller-Skolen som spillested fungerer upåklageligt. Dog vil sekretariatet fremover sørge for en bedre publikumsopstilling, så vi undgår at sidde på de ubekvemme bænke, teatrene selv stiller op.

Sæsonen er som sagt kommet rigtig godt i gang, og havde det ikke været for den uheldige aflysning søndag den 1. november af Ibsens "Et Dukkehjem" havde vi allerede kunnet melde ud om nummer to udsolgte forestilling.

"Opsang" i Slesvig var udsolgt, og "Skatteøen" i Det Tyske Hus i Flensborg var også tæt på at være udsolgt. – Netop "Skatteøen" gav os udover en stor kunstnerisk oplevelse en del hovedbrud på grund af en fejl i forbindelse med ssf-billetnet.de, der gjorde, at en del af billetterne blev solgt to gange.

Billetnettet justeres løbende, og fejlen er fundet og rettet, så der forhåbentlig ikke opstår noget lignende igen. Tak til bysekretariatet for deres indsats, da de stod for skud i den pressede situation. Navnlig Birthe og Helga gjorde en stor indsats. Også i forbindelse med aflysningen af "Et Dukkehjem" var det bysekretariatet i Flensborg, der ydede en kæmpe indsats for at aflysningen skulle nå ud til så mange af tilskuerne som muligt. Igen en stor tak her.

Koncerterne har også været pænt besøgte her i starten af sæsonen, og de, der oplevede The Brazz Brothers sammen med Sønderjyllands Symfoniorkester i Idrætshallen den 6. november fik en helt unik og fantastisk oplevelse med sig hjem.

Angående vanskelighederne med at komme ind med vore danske turneforestillinger på teatrene i Slesvig og Flensborg er der nu ved at vise sig et lys forude. Flere henvendelser til Landestheater har nu ført til, at vi har fået tilsagn om nemmere og hurtigere adgang til ledige datoer på teatrene. Generalsekretariatet fik aftalen i hus rettidigt inden udvalget tog af sted til seminaret, og vi forventer et nemmere forhandlingsgrundlag i forhold til turnéteatrene. Det har for øvrigt været en stor fornøjelse at opleve, hvordan mange inden for vores mindretal i nøglestillinger står klar til at hjælpe med forhandlinger i netop denne sag, hvis det bliver nødvendigt. Tak for alle henvendelser!

SSFs børneteatertilbud buldrer derudaf med rigtigt mange forestillinger. En lille ophobning på grund af ventelister og sene aftaler har givet os lidt sved på panden med hensyn til at afholde så mange forestillinger inden for så kort tid, men efter årsskiftet er vi tilbage i det antal børneteater-

terforestillinger, der er tradition for og ressourcer til at afholde.

Ordet ressourcer leder mig så hen på den fornemme opbakning, børneteaterforestillingerne indtil nu har nydt godt af i form af anmeldelser i Flensborg Avis. Alt tyder på, at det for avisen fremover ikke vil være muligt at opretholde samme niveau i mængden af anmeldelser. Der er helt enkelt ikke længere ressourcer til det. - Fotografdækning og korte omtaler vil dog fortsat være muligt.

Heller ikke i denne beretning vil jeg undlade at opfordre distrikterne til at forsøge sig med teater eller koncertudflugter for medlemmerne. Find ud af mulighederne sammen med jeres sekretariat, der meget gerne hjælper. Der kan både arrangeres natmad og evt. møde med skuespillerne efter forestillingerne, hvis man har lyst til det. Så prøv det!

Til slut sender Teater- og koncertudvalget mange gode hilsener til alle deltagere i landsmødet med ønsket om et rigtigt godt møde.

Martin Lorenzen: Tak for beretningen. Jeg skal gøre opmærksom på, at man kan drøfte beretningen under pkt. 9. – Nu har formanden for kulturudvalget Jytte Christoffersen ordet.

b. Kulturudvalget

Formand Jytte Christoffersen: Så sent som i går eftermiddags sad jeg og finjusterede min beretning. Og hvad ser jeg så i morgens avis? At vi skal have Kim Larsen. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvordan vi skulle bære os ad med at få Kim Larsen, fordi vi faktisk har prøvet gennem et par år. Hans agent har end ikke gidet forhandle med os, selv om Marianne Wulff har prøvet igennem to år. Så det bliver spændende. Det glæder jeg mig virkelig til.

Når jeg ser tilbage på året, som er gået, så har det i øvrigt været et anderledes år med Marianne Wulffs alvorlige sygdom og fravær, som jo har præget os alle.

Samtidig må jeg sige, at Katrin Koch har arbejdet som en 8-armet blæksprutte og ydet en imponerende indsats. Hun skal have en stor tak fra os alle. Ellers har vi beskæftiget os med det, vi plejer. Vi har behandlet ansøgninger fra amter

og kredse og mere eller mindre tilsluttede foreninger. De fleste af de lokale arrangementer er vel afviklet – nogle endda med stor succes. Vi har behandlet tilbud fra kunstnere og foredragsholdere, sendt dem videre til amtskonsulenter, eller hvem vi nu mener, der er specielt interesseret. Og nogle - en hel del faktisk - har vi også takket nej til.

Jazzkoncerterne er gået godt – en enkelt med mindre tilslutning, men kvalitetsmæssig i top. Det er Knud Ramm-Mikkelsen, som står for dem, og Katrin og Knud har stukket hovederne sammen og er godt i gang med at planlægge forårets koncerter. Desuden har vi afholdt 4 skolekoncerter i samarbejde med Skoleforeningen og SdU, og de er netop løbet af stablen i denne uge.

Samarbejdet med de tyske organisationer går også godt. Schleswiger Jazzherbst melder altid gode besøgstal og det samme gør Hofkultur i Flensborg. Også folkBaltica er blevet godt indarbejdet. Sidste år var hovedemnet Danmark, næste år bliver det Letland. Man var nødt til at finde et nyt spillested til afslutningskoncerten og valgte St. Marie kirken, hvilket jeg personligt syntes var et dårligt valg. Det var meget svært at høre det talte ord. Der var ellers både en dansk og en tysk konferencier. Musikken lød godt nok, men i en kirke er der alt for mange, der ikke kan se ordentligt - eller slet ikke kan se noget.

Som en lille detalje kan jeg fortælle, at vi har ydet et beskedent beløb til en forening i Kropp, som i forbindelse med en opgradering af Hærvejen til pilgrimsvej havde arrangeret en udstilling med 4 sydslesvigske hhv. sønderjyske malere: Leif Dahl, brødrene Viggo og Gunnar Börnsen-Jensen samt en maler fra Sønderborg, som hedder Søren Møller. Jeg var med til ferniseringen og jeg synes, selv om billederne var meget forskellige, var det en rigtig flot udstilling. Så selv om der er nogen, der mener, vi ikke har malere i Sydslesvig, så er dem, vi har, ret gode.

Så har vi et hængeparti med Herrerne eller Die Herren. Vi havde jo lovet sildringerne, at de kunne få en erstatningskoncert i sommer, hvis de kunne finde et andet spillested eller hvis vi kunne få en skriftlig garanti fra Nordfrislands Amt om, at spillestedet Sylt Quelle nu havde en ordentlig spilletilladelse. Den spilletilladelse kom desværre så sent, at vi IKKE kunne nå at arrangere en ny koncert. Men så vidt vi kan se gælder spilletilladelsen fortsat. Noget andet er,

at aflysningen kostede os et stort beløb. Vi har forsøgt at få i hvert fald en del af pengene fra Sylt Quelle, og har senere sendt sagen til vores sagfører. Vi har fået tilbudt en erstatning på et sted mellem 1/3 og 1/4 af udgiften. Sagen er altså fortsat uden afklaring. Men vi håber, vi finder en rimelig løsning snarest, idet vi helst vil have det bragt i orden, inden vi starter på en frisk. Og vi har fået en ansøgning fra Sild.

Nye tiltag

I udvalget har vi længe snakket om muligheden for at få en dansk stand-up-komiker til Sydslesvig. Der var jo det problem med sproget, som hos stand-up komikere er meget nudansk. I september fik vi så Jan Gintberg til Flensborg, som jo er et af topnavnene i Danmark. Og det må vist siges at være en succes. Omkring 200 personer havde en hylende morsom aften.

Kort før arrangementet fandt sted, fandt Niels-Ole Lindgaard på, at det jo kunne være interessant at få Jan Gintberg til Duborg-Skolen til en slags foredrag. Så han kontaktede Jan Gintberg, der indvilgede, og på et par dage fik Niels-Ole samlet penge fra et fonde m.m. og arrangementet var i hus. Jan Gintberg var noget nervøs, men eleverne syntes utroligt godt om arrangementet.

Eberhard von Oettingen har været med i planlægningen af et fællesarrangement på Kühlhaus med BliGlad, der spiller reggae. Der var ca. 300 tilhørere.

Vi har jo altid samarbejdet med SdU om vores koncerter. Nu, da Marianne ikke er med til deres koncertudvalgsmøder, har vi inviteret Tinne Virgils med til starten af vores møder, så vi kan kigge hinanden bedre i kortene. Vi roder for tiden med et eller andet lille udvalg med folk fra begge organisationer og nogle musikfolk ude i amterne, men det er endnu på skitsebordet.

Vi plejer også at have et møde med amtskonsulenterne en gang om året. Det er det eneste, vi har udskudt i år pga. Mariannes fravær, men når den nye amtskonsulent i Husum er kommet, lover vi, at få indkaldt til et amtskonsulentmøde igen.

Eberhard ville gerne have et arrangement med Marie Frank og Maria Timm. Det bliver den 24. februar 2010 på Flensborghus.

På planlægningsstadiet ligger også et Edith Piaf-arrangement med fortælling om Edith Piafs liv og hendes sange sunget på dansk, og i øvrigt sunget helt fantastisk. Det arrangerer vi en eftermiddag sammen med Det humanitære Udvalg engang til foråret. Det kan varmt anbefales.

Jeg har det sådan, at når jeg er ude omkring og ser og høre noget, som jeg synes er helt MEGET godt, spørger jeg mig selv, om vi kan bruge det i Sydslesvig. Her i sommer var jeg f.eks. til Open Air Opera ved Brundlund Slot i Aabenraa – 4 sangere og et flygel, en fantastisk oplevelse, men jeg kunne ikke lige se sådan et arrangement i Sydslesvig for mig, men så for 14 dage siden var jeg i Møgeltønder Kirke til en koncert med 3 Kongelige Tenorer. De kom ind syngende "La donna mobile" fra Rigoletto, så taget var ved at løfte sig, og jeg skulle ellers hilse og sige, der er højt til taget i Møgeltønder Kirke. Så det har udvalget besluttet at arbejde på at få til Sydslesvig til efteråret 2010. Det kan så passende blive min svanesang, idet jeg regner med at overlade roret til en anden i 2010.

Til slut tak til medarbejderne i Flensborg, tak til udvalgsmedlemmerne, til amtskonsulenterne og til alle de frivillige hænder rundt om i Sydslesvig, som er med til at få arrangementerne til at gå så godt.

Martin Lorenzen: Tak for beretningen. Så kommer vi til

c. Årsmødeudvalget

og det er formand Gitte Hougaard-Werner, der har ordet.

Formand Gitte Hougaard-Werner: Ja, Jytte, det kan være, at man skal være årsmødeudvalgets formand for at kunne få Kim Larsen, men det har vi altså ikke, skal jeg lige hilse og sige her fra talerstolen.

De danske Årsmøder 2009 er for længst overstået, og det kølige vejr er glemmt. Den skriftlige beretning er skrevet, afholdt og siden læst i "den blå beretning". Vi er da også i fuld gang med alt det nye, men alligevel et par ord til det, der set i bakspejlet var en stor og vellykket weekend – ja, i år kan man nærmere sige ugearrangement – og det takket være jer alle – også de mange, der ikke er her i dag. TAK for indsatsen!

Mottoet "Nationale mindretal i Europa" var en kæmpe mundfuld og krævede mange hjælpende hænder. Udover gæster fra Danmark havde vi inviteret gæster, talere og underholdning fra flere europæiske mindretal. I har kunnet læse om disse, om plakaten, mere chokolade og T-shirts i beretningen, men her skal fremhæves 'Voices of Europe' som et af de underholdningselementer, der var med til at fremhæve årets motto på fantastisk vis. Herfra skal der lyde en stor tak til SdU, særligt til Fabian, Tinne og til hele orgateamet for slid og slæb og en del søvnløse nætter. Vi er glade for og har sat stor pris på det arbejde, der er blevet lagt i dette og ydermere i "Den Europæiske Landsby" på friluftsmødepladsen i Flensborg.

Årsmødeweekenden lå i år i direkte forlængelse af Grundlovsdagen den 5. juni, og Europa-valget faldt sammen med søndagens friluftsmøder. På trods af dette kunne vi med glæde konstatere, at det politiske Danmark var flot repræsenteret rundt omkring i Sydslesvig. Det er glædeligt, at så mange gang på gang tager imod invitationen og deltager i årsmøderne. Tak til ministre, folketingsmedlemmer og alle andre gæster og talere. Tilmed en stor tak til værterne og de mange frivillige rundt omkring. I har sørget for, at alle har følt sig velkommen og har fået gode og positive oplevelser og indtryk med hjem.

Evalueringsmødet den 2. juli i Hærvejshuset i Skovby blev et rigtig godt møde med mange konstruktive tilbagemeldinger til udvalget. Alt i alt var der stor tilfredshed med årsmøderne, og der blev fortalt om årets oplevelser og luftet tanker og ideer for de kommende møder. Udvalget præsenterede da også en begyndende brainstorm for næste års motto. I har kunnet læse om dette punkt i min skriftlige beretning. Fødselsdagstanken som udgangspunkt faldt ikke i god jord, der var ikke stemning for at tillægge en 90 års fødselsdag så stor betydning. Til gengæld var alle enige om, at emnet gerne måtte fokusere på Sydslesvig, mindretallet og den enkelte, som udvalget også havde lagt op til. Udvalget tog indvendingerne til efterretning og brugte sommerpausen til at gå i tænkeboks for at nå frem til mottoet 2010.

Ved det første udvalgmøde efter sommerferien besluttede udvalget følgende motto for det kommende årsmøde: De danske årsmøder 2010 - Glæden ved Sydslesvig - del den med an-

dre! Og det var så startskuddet til alt det nye. Mottoet lægger op til, at vi reflekterer over Sydslesvig og skaber positive tanker: Hvad er godt ved Sydslesvig og det at være sydslesviger eller en del af det danske mindretal? Hvad har vi at byde på – og så del det med andre. Det kan være en opfordring til at mobilisere nye venskabsforbindelser eller stabilisere allerede eksisterende. Endnu et af emnerne ved evalueringsmødet. Styrket oplysning og positiv refleksion er udvalgets stikord bag mottoet.

Kender I en sydslesviger, der er flyttet hjem til Danmark og som - set i bakspejlet - kan sætte ord på, hvad Sydslesvig rummer af positive erindringsbilleder, der gør Sydslesvig værdifuld for ham eller hende, kan det være en idé at bruge denne person som taler ved jeres møde. Det er desuden oplagt at bruge underholdning her fra Sydslesvig. Udvalget er gerne behjælpeligt, og har i denne sammenhæng vedlagt "årsmødeinspirationer" ved de allerede kendte årsmødeskemaer, der vil blive tilsendt distriktsbestyrererne i de nærmeste dage. Der vil både være inspiration til talere og underholdning, men I er selvfølgelig også velkomne til at komme med andre ønsker. Vi vil gøre alt for at tilgodese dem, selv om den med Kim Larsen bliver lidt svært.

Udvalget har bedt Erik Fredens på A.P. Møller Skolen om, at kunstholdene internt konkurrerer om at designe årets plakat. Hold G12.4, den æstetiske profil med musik og kunst, har taget imod udfordringen og vil i nærmeste fremtid komme med deres forslag. I fællesskab med billedsamlingsudvalget vil vi så udvælge plakaten. Vi har tilmed valgt at ændre lidt på overskriften "De danske årsmøder i Sydslesvig 2010", idet vi fjerner "i Sydslesvig", fordi vi bruger ordet "Sydslesvig" i mottoet "Glæden ved Sydslesvig. På den måde undgår vi "tunge" gentagelser.

Desuden arbejder udvalget på at finde en dansk by, der har lyst til at være årsmødets venskabsby. En by, der kan få Sydslesvig på dagsordenen og derigennem styrke oplysningen omkring landsdelen, det daglige arbejde og årsmøderne. Endvidere prøver vi på at etablere en Sydslesvig-aften med underholdning fra vore egne et sted i Danmark. Dette forslag kom frem ved evalueringsmødet. Vi er godt i gang og håber på at kunne gennemføre planerne. Det var et indblik i vort aktuelle arbejde, og vi ser frem til at gennemføre resultaterne i årsmødeweekenden den

28. - 30. maj 2010.

Afsluttende vil jeg endnu engang sige tak til embedsværket for deres arbejde, hjælp og støtte. En kæmpe hilsen til Marianne. Tak til Katrin, der udførte et mindst 2-mands-arbejde i ugerne op til årsmøderne. Tak for godt samarbejde i de sidste år. Udvalget har fået tildelt Helga som sekretær fremover. Vi er allerede kommet godt i gang, sætter stor pris på arbejdet og glæder os til samarbejdet i fremtiden. Endnu engang tak til SdU og billedsamlingsudvalget for godt samarbejde i forbindelse med årsmøderne 2009. Tak til udvalgsmedlemmerne. Vi har nogle gode, hyggelige og effektive møder, og der bliver nok at tage fat i efter landsmødet. Tak for opmærksomheden og tilliden. Lad os i fællesskab arbejde hen imod et vellykket og godt årsmøde 2010. Fortsat godt landsmøde!

Martin Lorenzen: Tak for beretningen. Vi går videre til punkt

9. Drøftelse af beretningerne

Martin Lorenzen: Beretningerne skal jo ikke godkendes, men der er mulighed for at drøfte dem. Jeg beder om ordmeldinger – og husk at nævne navn og distrikt, når I går på talerstolen. Er der ordmeldinger til de tre beretninger? – Ja, Inge-Lise Møller, værsgo.

Inge-Lise Møller, formand for DHS – Foreningen af aktive kvinder i Sydslesvig: Gitte, du siger i din beretning en sydslesviger, der er flyttet hjem til Danmark. Hvor er hjem henne, når man er sydslesviger?

Preben K. Mogensen, formand for Flensborg by: Den der tier, samtykker. Derfor har jeg heller ikke følt trang til at komme med kommentarer til formandens beretning. Og i betragtning af, at der kun var én ting i de tre meget fine beretninger, vi nu har hørt, som jeg ikke var helt tilfreds med, nemlig at Jytte vil trække sig som formand for kulturudvalget, så kunne jeg jo egentlig også tie stille nu. Men der er altså lige den sidste idé med at få en venskabsby i Danmark forud for årsmøderne, som stammer fra vores kant, og som jeg er meget glad for, at årsmødeudvalget nu tager op. Det skyldes faktisk – som en slags kommentar til Inge-Lise også – at vi har stort behov for at minde Danmark generelt om, at vi findes

her i Sydslesvig. Men også for at minde dem om, at Danmark er hjemme. Altså som Dieter sagde det i sin beretning, nemlig at vi er en del af Danmark, uden for Danmark godt nok, med alt, hvad det indebærer, men vi vil godt have lov til at minde om, at vi ikke er et eller andet dansk kulturfremstød i det nordtyske, men at vi er det danske mindretal. Det bliver sværere og sværere at minde om. Ideen med en venskabsby er – jeg har prøvet at insistere lidt på i en samtale med generalsekretæren – at vi faktisk starter med at have den i København. Og det vil jeg så også have lov til at nævne her. Altså at vores hovedstad så at sige skal være det sted, hvor der blæses op eller gøres klar til de danske årsmøder og gøres opmærksom på, at vi er hernede, og at de har lovet deroppe nordpå derhjemme ikke at glemme os hernede. Den effekt håber jeg bliver stærkest, hvis det er vores hovedstad, der starter med at lægge ud. Men som sagt i indledningen: Den der tier, samtykker. Og det er egentlig, hvad jeg har haft mest lyst til. Så tak, fordi I lyttede til mig nu alligevel.

Martin Lorenzen: Tak. - Er der flere ordmeldinger til beretningerne? Ja, Kirsten la Cour.

Kirsten la Cour, distrikt Skovlund-Valsbøl: Gitte, jeg vil gerne sige, at du og dit udvalg trænger til opbakning til jeres evalueringmøder. Derfor vil jeg gerne sige herfra: Kære delegerede, der kan I bare se, hvad der kan komme ud af påvirkning ved at komme til årsmødeudvalgets evalueringmøde. Det ligger altid passende lige efter, det er altid et fint sted, vi bliver inviteret til, der er altid noget på tallerkenen og der er absolut også noget at diskutere. Den landing, årsmødeudvalget har gjort efter evalueringmødet sidst, synes jeg lyder rigtig spændende. Så jeg håber, at der mange, der har lyst til at være med til evalueringmødet fremover.

Martin Lorenzen: Tak. - Er der flere, der ønsker ordet til de tre beretninger? – Nej, det ser ikke sådan ud. Så afslutter vi punkt 9 og går videre til punkt

10. Valg af

a. medlemmer af forretningsudvalg

Martin Lorenzen: Ifølge vedtægternes § 10, afsnit 10.3, vælger landsmødet foreningens for-

retningsudvalg. I § 10, afsnit 10.3 står, at der i ulige år vælges formanden, 2. næstformand og 2. bisidder. Desuden skal ifølge vedtægternes § 10, afsnit 10.3 hvert år vælges en 1. og 2. suppleant. Pt. er

- formand Dieter Paul Küssner
- 2. næstformand Franz Dittrich
- 2. bisidder Steen Schröder.

Alle tre har tilkendegivet skriftligt, at de er villige til at lade sig genvælge.

- 1. suppleant er Lars Nielsen, og han tager også imod evt. foreslået genvalg.
- 2. suppleant er Pia Heide-Jochimsen, og hun tager ikke imod genvalg.

I § 7 kan læses, at valg foretages enkeltvis, og at valg til forretningsudvalget altid skal foretages skriftligt. Alle andre valg foretages skriftligt, hvis blot én af de valgberettigede ønsker det.

Vi går nu over til afstemningen, og jeg beder tællekommission 1 at gøre sig klart. Til disse valg skal de gule stemmesedler benyttes.

• **Formand:**

Vi starter med valget af posten til formand. Kandidat er nuværende formand Dieter Paul Küssner. Han har selvfølgelig indvilget i at blive genvalgt. - Peter Kreutzer beder om ordet.

Peter Kreutzer, formand for Flensborg amt: Jeg vil ikke trække det hele i langdrag her, men I kan nok se, at Flensborg amt slet ikke er nævnt under indkomne forslag. Det skyldes simpelthen en forglemmelse. Derfor vil jeg sige herfra, at Flensborg amt står inde for det, der står i det papir, selv om det ikke er nævnt. Tak for det.

Martin Lorenzen: Tak for den oplysning. Dermed har alle amter foreslået Dieter Paul Küssner, så vidt jeg kan se. Er der andre forslag til formandsposten? – Det ser ikke sådan ud. Så beder jeg om at tage den gule stemmeseddel nr. 2 og skrive Dieter Paul Küssner eller ja eller nej eller afholdelse på den. Værsgo! I. tællekommission samler ind!

Har alle afleveret deres stemme? – Fint. Mens der tælles stemmer, går vi videre til næste valg-handling, og det er valg til

• **2. næstformand:**

Her er det Franz Dittrich, der blev foreslået. Er der andre forslag? – Det er ikke tilfældet. Franz Dittrich har meddelt, at han står til rådighed. – Jeg har lige nu fået at vide, at vi af praktiske hensyn bliver nødt til at benytte den gule stemmeseddel nr. 4. I kan stemme ved at skrive Franz Dittrich eller ja eller nej eller afholdelse på den. Nu er det tællekommission 2 med Lars Petersen, Nadine Schmidt, Jette Jochimsen, Helga Dittrich og Jette Hanisch, der skal gøre sig klar.

Har alle afleveret den gule stemmeseddel nr. 4? – Det ser sådan ud.

Nu foreligger resultatet af formandsvalget:

afgivne stemmer	140
deraf ugyldige	1
blanke stemmer	3
ja-stemmer	132
nej-stemmer	4

Tillykke med valget, Dieter. Vi kan fortsætte proceduren med valget til

• **2. bisidder:**

Steen Schröder er foreslået til denne post. Han er ikke til stede i dag, men vi har en skriftlig erklæring fra ham om, at han er villig til at modtage genvalg. Er der andre forslag? – Det kan jeg ikke se.

Så kan vi komme til afstemningen, og jeg vil bede jer om at stemme med den gule stemmeseddel nr. 5 ved at skrive enten Steen Schröder eller ja eller nej eller afholdelse på. I. tællekommission samler ind!

Så har vi resultatet af valget til 2. næstformand:

afgivne stemmer	141
deraf ugyldige	0
blanke stemmer	8
ja-stemmer	126
nej-stemmer	7

Tillykke med valget, Franz. Nu kommer vi til valget af

• **1. suppleant:**

Her er det Lars Nielsen, der er foreslået og indstillet til genvalg. Er der andre forslag? - Det ser ikke ud til at være tilfældet. Lars Nielsen har sagt

ja til at genopstille.

Så går vi over til valghandlingen, og jeg beder jer bruge den gule stemmeseddel nr. 6. Der stemmes ved at skrive enten Lars Nielsen eller ja eller nej eller afholdelse. Værsgo! 2. tællekommission samler ind!

Her kommer resultatet af valget til 2. bisidder:

afgivne stemmer	141
deraf ugyldige	3
blanke stemmer	5
ja-stemmer	126
nej-stemmer	7

Dermed er Steen Schröder valgt. Tillykke med det. Nu mangler vi kun at vælge

• 2. suppleant:

Pia Heide-Jochimsen har meddelt, at hun ikke ønsker at tage imod genvalg. Jeg har hørt, at Sydtønder amt har et forslag til denne vakante suppleantpost. - Jeg giver ordet til Inger Merete Hansen.

Inger Merete Hansen, formand for Sydtønder amt: Vi i Sydtønder amt vil gerne foreslå Kirsten Tychsen Hansen som 2. suppleant til forretningsudvalget. Kirsten er en ung og aktiv pige. Hun er børnehaveleder i Humptrup, formand for SSF-distriktet i Nibøl og sidder med i amtsstyrelsen. Vi mener, hun kunne være et godt tilbud.

Martin Lorenzen: Tak. – Er der andre forslag? – Det ser ikke sådan ud. Kirsten Tychsen Hansen, er du villig til at modtage valg? – Ja, det er hun.

Jeg beder de delegerede om at afgive deres stemme på den gule stemmeseddel nr. 7. Her skal der vælges ved at skrive Kirsten Tychsen Hansen eller afholdelse. Værsgo! 1. tællekommission samler ind!

Resultatet af valget til 1. suppleant:

afgivne stemmer	139
deraf ugyldige	0
blanke stemmer	8
ja-stemmer	124
nej-stemmer	7

Tillykke med valget, Lars Nielsen.

Så går vi til punkt 10

b. udvalg

Ifølge vedtægternes § 10, afsnit 10.4 (1), vælger landsmødet i ulige år regnskabs- og revisionsudvalget.

Som det fremgår af bilag til dagsordenspunkt 11, er den nuværende formand Gerd Pickardt og de to ordinære medlemmer Hans Uwe Axen og Povl Ebbe Paulsen indstillede på at tage imod eventuelt genvalg. De kan ikke være til stede i dag, men har skriftligt indvilget i genvalg.

Forretningsudvalget og amterne indstiller alle tre personer til genvalg.

Er der andre kandidater til de her nævnte poster? - Det ser ikke ud til at være tilfældet. Så går vi over til valghandlingen, og jeg vil foreslå, at vi vælger Regnskabs- og revisionsudvalget én bloc, hvis der ikke er indvendinger imod det. - Det ser ikke ud til at være tilfældet. Vi vælger én bloc. Forslaget til formand er Gerd Pickardt og to medlemmer af udvalget, nemlig Hans Uwe Axen og Povl Ebbe Paulsen. I bedes stemme ja eller nej eller afholdelse på den gule stemmeseddel nr. 8.

Her kommer så resultatet af valget til 2. suppleant:

afgivne stemmer	141
deraf ugyldige	1
blanke stemmer	5
ja-stemmer	135
nej-stemmer	0

Tillykke med valget, Kirsten Tychsen Hansen.

Nu mangler vi kun resultatet af afstemningen om formand for og medlemmer i Regnskabs- og revisionsudvalget, og det kommer her:

afgivne stemmer	141
deraf ugyldige	1
blanke stemmer	4
ja-stemmer	135
nej-stemmer	1

Tillykke med valget.

Vi fortsætter med punkt

I I. Forslag til vedtægtsændringer

Martin Lorenzen: Jeg giver ordet til Dieter Paul Küssner.

Dieter Paul Küssner: Det er ikke for at spænde jer på pinebænken med hensyn til ærtesuppen. Jeg garanterer, at ærtesuppe har bedst af at stå og simre, og den vil være allerbedst i morgen i øvrigt.

Vedtægtsændringer har jeg været inde på i min beretning. Jeg har nævnt for jer, at vi har taget jeres afvisning sidste år meget alvorligt. Vi er gået i tænkeboks, vi har søgt samarbejde med også dem, der var utilfredse uden for vores kreds. Jeg nævnte som sagt flere organisationer, der følte, at vi ikke kunne påtage os den kompetence, der var lagt op til, selv om jeg under sidste landsmøde forsøgte at blødgøre formuleringerne. Men som sagt, vi har taget kritikken til os. Vi har endnu en gang sendt vedtægtsforslaget til alle amter og distrikter, også fordi det berører jer med hensyn til delegerede i de forskellige beslutningsorganer hos os. Men det, der selvfølgelig var mest strid om, var som jeg nævnte i formandsberetningen, kompetencefordelingen i mindretallet, og det gælder store opgaver for helheden. Vi har løst det, synes jeg, på en rimelig måde ved at opdele kompetencen og kan nævne dem, der står for de udadrettede opgaver, enten står der SSF først eller også står der SSW først, og så ved man, hvem der er pennenfører, og hvem der repræsenterer inden for det område. Når vi er flere om det, står der både SSW, SSF og Skoleforeningen. Det synes jeg, er et rimeligt kompromis, der er kommet ud af det. På den måde varetager vi på skift opgaveområder for mindretallet, men det er nu fastlagt, hvem der gør hvad. Når man i øvrigt kun mødes nogle gange om året rådgivende, så er det vigtigt at vide, hvad man gør i hverdagen derimellem, og det er vi så blevet enige om alle, der sad i udvalget, at sådan kan det løses. Jeg håber, at landsmødet er med på det, hovedstyrelsen anbefaler, at vi nu får en præcisering af vedtægterne, også pga. Rigsrevisionens bemærkninger om, at man skal vide, hvad pengene skal gå til, og at vi har afstemt det nye vedtægtsforslag, når det gælder indhold af formål, så er det afstemt med alle andre parter i Sydslesvig. Men vi har jo et udvalg, der tager sig af det, og Manfred Kühn har lovet at gennemgå

ændringerne. Værsgo Manfred.

Manfred Kühn, medlem af organisationsudvalget: Jeg vil bede jer om, at I tager det udsendte materiale frem, så vi kan gennemgå de enkelte punkter. I organisationsudvalget har vi tilstræbt at få alle impulser og ideer med, som vi ved deltagelse i de forskellige arrangementsarrangementer har kunnet lytte os til. Dem har vi prøvet at indarbejde i det forslag, som nu ligger på jeres bord.

Generelt kan nok siges, at det kun er nye tilføjelser i § 2, 8, 9 og 10, og det er dem, jeg primært vil tale om. Så er der en del redaktionelle ændringer, som ikke ændrer noget ved selve indholdet, men skulle gøre vores vedtægter lidt mere forståelige. Vedtægterne danner jo rammen om vores arbejdsopgaver og er, som mange synes, et nødvendigt onde i et demokratisk samfund. Men lad os gå i gang.

Vi begynder med § 2. Den første ændring, vi har her er en klar definition af foreningens almene formål. Vi har valgt at samle det overordnede formål i stykke 1, hvor der nu kommer til at stå: *(1) Foreningens formål er at udbrede og pleje det danske sprog, værne om og fremme dansk og nordisk kultur og drive folkeligt dansk virke i Sydslesvig. Foreningen øger forståelsen for det danske mindretal, den sydslesvigske hjemstavn og dens særpræg samt styrker sammenholdet blandt medlemmerne.*

I den gamle version er der lidt sammenblanding af, hvordan vi skal opfylde dette formål. Derfor har vi valgt at dele: stykke 1 indeholder det overordnede formål og i stykke 2 beskrives, hvordan formålet realiseres her og nu. Jeg siger bevidst her og nu, for tiderne ændrer sig, og går vi igennem tiderne, så har det været forskelligt, hvordan vi realiserer dette formål. Her er der nævnt alle de punkter, man for tiden arbejder med. Det kan være, at vi om 10 år skal ændre dette stykke 2 igen, fordi der måske er kommet nogle nye til og måske er der nogle, der er udgået. Men det er den fleksibilitet, der ligger i at se tiden og forandring. Det nye i stykke 2 er det med fed markerede ord 'Kontaktarbejde'. Jeg tror, Dieter allerede flere gange har forklaret, at baggrunden for dette er netop at præcisere, hvordan vi realiserer dette formål, hvordan kontaktarbejdet er og baggrunden ligger i den debat, vi havde ved vores sidste landsmøde.

Det næste ændring har vi i § 4, der handler om almennyttighed. Her er der tilføjet noget, som i princippet ikke har noget med vores forening at gøre, men har noget med jura og almennyttigheden at gøre. Da vi arbejdede med disse vedtægter, kom der en henvendelse fra vores revisorer, at der pr. januar næste år gælder nogle nye regler, der henviser til almennyttigheden, og at det derfor skal defineres klart i vedtægterne, hvad der kan honoreres og hvad der ikke kan honoreres. Det er tilføjet i stykke 5, 6, 7 og 8.

§ 5, stykke 2 er der kommet den tilføjelse, der hedder: (2) Der er mulighed for enkeltmedlemskab og/eller husstandsmedlemskab. Da vi for 4 år siden vedtog et husstandsmedlemskab, kom det ikke til at stå i de gamle vedtægter. Så rykker de andre automatisk ned.

I § 7, stykke 1 blev der tilføjet, at medlemmer under 18 år ikke kan vælges til formand eller kasserer. Derved gøres det klart, at man skal være myndig til disse poster. Stykke 1 slutter med, at alle medlemmer har indstillingsret.

Det har vist sig, at der har været nogle misforståelser ved distriktsgeneralforsamlinger rundt omkring i vores landsdel vedrørende § 8.1, nemlig om mødeleder og protokolfører skal være den samme person. For at undgå denne misforståelse, har vi nu klart defineret stykke 1: Valg af en mødeleder og en protokolfører. Stykke 2 har vi ændret i Årsberetning i stedet for formanden aflægger beretning. Nu behøver det ikke nødvendigvis være formanden, men også et medlem af bestyrelsen, der kan aflægge beretning.

Næste ændring er i § 8.5. Den har vi intenst drøftet. Hvordan skal distrikterne repræsenteres? Hvilke problemer har der været? Det har vist sig at der er problemer rundt omkring, f.eks. havde man svært ved at finde en formand, der vil påtage sig den arbejdsopgave at være delegeret i amtet. Derfor er vores nye forslag: (1) Hvert år vælger distriktet på generalforsamlingen eller udpeger på anden måde sine delegerede til amtsgeneralforsamlingen, hvor det repræsenteres i amter med over 1.000 medlemmer af 1 delegeret fra en valgt bestyrelse og yderligere 1 delegeret for hver påbegyndte 100 medlemmer i distriktet. Dvs. i et lille samfund, hvor der er en bestyrelse på 5 – 10 personer, og man finder en formand, der

gerne vil arbejde lokalt, men ikke er interesseret i at bruge tid på det overordnede arbejde i amtet, har man nu mulighed for, at det er en anden i bestyrelsen, der kan overtage. Derfor formuleringen ”af 1 delegeret fra en valgt bestyrelse”. Det samme gælder for medlemmer i distrikter under 1.000 medlemmer: i amter med indtil 1.000 medlemmer af 1 delegeret fra en valgt bestyrelse og yderligere 1 delegeret for hver påbegyndte 50 medlemmer i distriktet. Ligeledes har vi foretaget ændringer i § 8.5, stykke 2: (2) Distriktet vælger hvert år på generalforsamlingen eller udpeger på anden måde sine delegerede til landsmødet, hvor det repræsenteres af 1 delegeret fra hvert distrikt med op til 100 medlemmer med en valgt bestyrelse, og yderligere 1 delegeret pr. 100 medlemmer ud over de første påbegyndte 100 medlemmer fra hvert distrikt med en valgt bestyrelse. Vi har prøvet på at få en beregning på delegerede, så det nogenlunde hænger sammen mellem amtet og landsmødet, men det kunne ikke lade sig gøre. Dog har vi for begges vedkommende ændret, at det er 1 delegeret fra en valgt bestyrelse. Begrebet ”valgt bestyrelse” er kommet ind i stedet for ”distriktsformand”.

I § 9.1 - Amtsgeneralforsamlingen har vi foretaget de samme ændringer som i § 8.1 - distriktsgeneralforsamlingen. Også her er det nu klart defineret i stykke 1: Valg af en mødeleder og en protokolfører. Ligeledes er stykke 2 ændret i Årsberetning i stedet for formanden aflægger beretning.

I § 9.1, stykke 2 er der foretaget den samme ændring som i § 8.5, nemlig: (2) I amtsgeneralforsamlingen deltager fra hvert distrikt i amter med over 1.000 medlemmer 1 delegeret fra en valgt bestyrelse og yderligere 1 delegeret for hver påbegyndte 100 medlemmer i distriktet, i amter med indtil 1.000 medlemmer 1 delegeret fra en valgt bestyrelse og yderligere 1 delegeret for hver påbegyndte 50 medlemmer i distriktet. Også her dukker begrebet ”delegeret for en valgt bestyrelse” op, et nyt begreb, som vi skal vænne os til. Formanden er ikke tvangsindlagt, og dermed kan man godt sige ja til at være formand for et distrikt uden samtidig at være bundet til ekstra opgaver, der ligger udover distriktets arbejde.

Noget nyt i § 9.1, stykke 2, er den slutbemærkning: Endvidere deltager amtsstyrelsens

medlemmer som delegerede. I de gamle vedtægter var der ikke entydighed. Derfor er det nu klart nævnt, at når man bliver valgt til en amtsstyrelse og man samtidig fra sit eget distrikt er valgt som delegeret, så har man altså en delegerets rettigheder.

I § 9.3 er der tilføjet stykke 4: (4) *Amtsstyrelsen kan vedtage sin egen forretningsorden.* For nogle år siden vedtog vi en forretningsorden for landsmødet. Det samme ønskede man nu for amtsstyrelserne, og det har vi taget højde for.

Så det ikke kan misforstås, har vi i lighed med § 8.1 - distriktsgeneralforsamlingen og § 9.1 - amtsgeneralforsamlingen foretaget en ændring i § 10.1 - landsmødet, stykke 1: *Valg af en mødeleder og en protokolfører.*

I § 10.2, stykke 1, er der foretaget en tilsvarende sammensætning af delegerede: (1) *I landsmødet deltager som delegeret 1 delegeret fra hvert distrikt med op til 100 medlemmer med en valgt bestyrelse, yderligere 1 delegeret pr. 100 medlemmer ud over de første påbegyndte 100 medlemmer fra hvert distrikt med en valgt bestyrelse.* Læg mærke til, at også her dukker begrebet "valgt bestyrelse" op modsat "formand". I kan se, at vi har været konsekvente i de ændringer, så det gælder for alle delegeretvalg.

Under diskussionen har vi set på, hvor mange delegerede, der skal være, og der har vi i udvalget besluttet os for, at vi skal styrke de små enheder. Når vi ser på oversigten over, hvor mange distrikter der er i de forskellige amter, så er det i Ejdersted amt og Gottorp amt, hvor der er de fleste små distrikter. Ifølge de nye vedtægter vil de få flere delegerede fremover, fordi vi mener, at det er særdeles vigtigt, at hvert lille distrikt også har mulighed for at sende stemmeberettigede deltagere til landsmødet, så man hører signaler fra basis. Vi har hørt det igen og igen her i dag, at basisarbejde er det væsentligste arbejde i vort mindretal. Derfor skal det styrkes, og det betyder med denne vedtægtsændring, at så godt som alle selvstændige distrikter har mulighed for at tale deres sag her på landsmødet. Måske kan det være medvirkende til, at det reducerer fusioner. Før har man jo sagt, at fusioner er godt, men det har jo vist sig, at det ikke altid er tilfældet.

Selvfølgelig skal det stå i vedtægter, hvornår de træder i kraft. Derfor tilføjes der under § 10.5, stykke 3: *Vedtægtsændringer træder i kraft ved afslutning af det aktuelle landsmøde.* Det betyder, at i det øjeblik, hvor vi vedtager disse ændringer, så er de gyldige, når mødet sluttes. Så hvis vi er heldige og der ikke ønskes mere diskussion i dag, så bliver det om en lille times tid.

I § 13 har vi tydeliggjort generalsekretærens opgaver, nemlig at han er ansvarlig for generalsekretariatets daglige drift. Nu lyder stykke 1 således: *Sydslesvigsk Forenings kontor har betegnelsen „Dansk Generalsekretariat“. Det ledes af en generalsekretær, der er ansvarlig for dets daglige drift.*

Det var i korte træk en gennemgang af det materiale, som I alle sammen har haft lejlighed til at kigge i derhjemme, og som I alle sammen har haft mulighed for at debattere med jeres egen bestyrelse og på amtsmøderne, der har fundet sted rundt omkring. Desuden vil der også nu være mulighed for at drøfte det her.

Tak, at I lyttede til mit oplæg.

Martin Lorenzen: Tak til Manfred for den udførlige gennemgang af forslag til vedtægtsændringer. Er der nogen, der ønsker ordet til de to oplæg eller til generelle kommentarer? Er der nogen, der har spørgsmål til de konkrete ændringsforslag? – Ja, værsgo, Gerda Eichhorn.

Gerda Eichhorn, delegeret for Sønderbrarup distrikt: Jeg har et spørgsmål til § 2, stykke 2, hvor der står: *Formålet realiseres især ved: Kontaktarbejde: På Christiansborg, i Mindretalsrådet i Berlin, i DialogForumNorden i Slesvig-Holsten og i FUEV (Föderalistische Union Europäischer Volksgruppen e.V.) – i samarbejde med relevante foreninger og mindretallets parti.* Mindretallets parti kender jeg, men hvem definerer, hvad en relevant forening er?

Martin Lorenzen: Jeg synes, Dieter skal straks få lejlighed til at svare på det spørgsmål.

Dieter Paul Küssner: Det er defineret i Samrådets nye samarbejdsaftale, som jeg regner med, bliver vedtaget først i december. Det står også i formandens både skriftlige og mundtlige beretning, hvad denne aftale går ud på, og der er de relevante foreninger nævnt. Der er virkelig sammenhæng i tingene.

Martin Lorenzen: Tak Dieter. Er der flere spørgsmål eller kommentarer til vedtægtsændringer? – Det er Kay von Eitzen, der ønsker ordet.

Kaj von Eitzen, formand for distrikt Flensborg-Sporskifte: Ændringen vedrørende formandens deltagelse i landsmødet og til amtsgeneralforsamlingen er god nok i håb om at finde aktive. Dog er jeg personligt ikke helt lykkeligt med den. Jeg synes, det alligevel burde være en pligt for en formand at deltage i de nævnte forsamlinger, og at vedkommende ikke kun interesserer sig for det lokale arbejde, men også for, hvad der sker på det overordnede plan i vores forening. Men jeg kan leve med formuleringen.

Martin Lorenzen: Tak. - Jeg skal gøre opmærksom på, at hvis man har ændringsforslag, så skal de forelægges skriftligt her. Ellers kommer den samlede pakke til afstemning. – Er der andre kommentarer? – Værsgo, Peter Kreutzer.

Peter Kreutzer, formand for Flensborg amt: Jeg vil gerne på Flensborg amts vegne bede forsamlingen om at stemme ja til vedtægtsændringerne. På amtsplan har vi diskuteret i flere omgange. Vi har haft ændringerne til høring i distrikterne, ved amtsgeneralforsamlingen og ved amtsmedlemsmøde sammen med Flensborg by. Der er blevet drøftet punkter for og imod. Alle relevante tilbagemeldinger er af organisationsudvalget blevet indarbejdet i det foreliggende udkast, og det har været med til, at et stort flertal har sluttet op om vedtægtsændringerne. Især efter, at det stod klart, at udkastet er blevet accepteret af SSW's landsstyrelse, og som det stod i avisen i torsdagsudgaven, af Skoleforeningens formand. Det er meget vigtigt, at vedtægtsændringerne bliver vedtaget med et stort flertal, så vi i SSF kan komme videre med arbejdet til gavn for mindretallet. Derfor beder jeg endnu en gang om at bakke op om vedtægtsændringerne ved at stemme ja.

Franz Dittrich, formand for Gottorp amt: Kære delegerede. Som formand for Gottorp amt har jeg fået lov til røbe, at amtsstyrelsen i Gottorp amt ser frem til, at vi i dag langt om længe kan sætte et flueben ved debatten om vedtægtsændringer for at komme videre med det, vi er sat i verden for, nemlig at drive folkelig foreningsvirksomhed for det danske mindretal

i Sydslesvig. Vi har drøftet disse vedtægter til bevidstløshed, på medlems- og hovedstyrelsesmøder, på klausurmødet og på generalforsamlingen i distrikterne, ja, endda hjemme ved morgenbordet. Stolpe op, stolpe ned. Jeg vil ikke gå så langt som at påstå, at medlemmerne i vores amt efterhånden burde kunne synge dem udenad både forlæns og baglæns, men det er tæt på. Jeg kan til gengæld gå så langt som at påstå, at alle har haft mulighed for at komme med indsigelser og ændringsforslag. Og mellem os sagt, var der overalt et flertal for vedtægtsændringerne. Derfor, kære amtssøstre og amtsbrødre i Gottorp amt, kan der ikke være lagt op til andet end et soleklart ja på jeres stemmeseddel i dag, så vi endelig kan finde andet at snakke om end at diskutere, hvordan vi skal formulere de opgaver, vi i Sydslesvigsk Forening i forvejen har udført gennem årtier. Tak.

Joachim Martin, delegeret for Rendsborg/Egernførde amt: Det er egentlig lidt mærkeligt, at jeg skal stå her og anbefale vedtægtsændringerne. Jeg mente, at de allerede skulle være vedtaget ved sidste landsmøde. I dag vil jeg sige tak til organisationsudvalget og forretningsudvalget for, at I har udarbejdet de ændringer, som nok alle kan være tilfredse med. Vi i Sydslesvig skal være mere inde på at vise tillid til hinandens arbejde. I Rendsborg/Egernførde amt har vi diskuteret ændringerne for to år siden, vi har diskuteret dem igen i år. Derfor vil jeg anbefale at stemme for vedtægtsændringerne, og som der blev nævnt før, helst med et meget stort flertal.

Preben K. Mogensen, formand for Flensborg by: Goddag igen. Det første, man sagde her til morgen, var goddag. Og lagde I mærke til, hvad der blev sunget af det lille kor, da vi kom ind? De sang "Dona Nobis Pacem", som betyder på godt sønderjysk: Gi' vos fraj (giv os fred, red.).

Selvfølgelig anbefaler jeg på Flensborg bys vegne også meget kraftigt, at man i dag stemmer for vores nye vedtægter. Jeg vil gerne anbefale det med det eftertryk, at fred betyder foredragelighed, god omgang naturligvis, men også, at man ser frem til, at det nu er opnået med henblik på Samrådets samarbejdsaftale. Det har ikke noget at gøre med, at vi egentlig har ændret opfattelse. Det var jo en farlig ting at sige til de andre, ikke sandt. Men det har vi jo egentlig ikke.

Men vi har helt grundlæggende givet til udtryk, at vores plads inden for mindretallet kan forskubbe sig, men det grundlæggende arbejde for os er det folkelige arbejde og et folkeligt arbejde, som finder sted sammen med alle andre inden for vores mindretal. Det er det, fred betyder, nemlig at vi har diskuteret godt, og vi kan håbe, at den har frugtet, ikke bare i vedtagelse nu, men i et fornyet, forstærket og bedre samarbejde inden for vore rækker. Tak skal I have.

Kristian Buhrkal, formand for Ejdersted amt: Alle, der vil sige noget til vedtægtsændringerne, har i hvert fald haft mulighed for det. De havde også mulighed for det sidste gang, hvor vi egentlig godt kunne have vedtaget dem. Men når jeg nu efterfølger en præst, har jeg næsten lyst til at komme med et citat fra bryllupsritualet, nemlig hvis der er nogen, der har noget at klage over, så gør det nu eller ti for evigt. Vi anbefaler.

Inger Merete Hansen, formand for Sydtønder amt: Jeg havde ellers besluttet mig for, at jeg ikke vil sige noget. Men nu gider vi ikke høre mere. Stem ja og lad os komme videre. Og tak for jeres arbejde.

Lars Sørensen, formand for Husum amt: På Husum amts vegne vil jeg anbefale, at vi selvfølgelig skal stemme ja til disse vedtægtsændringer. Det burde vi have gjort ved sidste landsmøde. Men lad os gøre det nu.

Martin Lorenzen: Tak, Lars. Er der flere ordmeldinger? Det ser ikke sådan ud. Så går vi til afstemningen om vedtægtsændringerne, der foretages skriftligt. Jeg kan konstatere, at der ikke er nogen ændringsforslag, så vi stemmer om det bilag, I har fået tilsendt. For at vedtægtsændringerne kan godkendes, skal der være 2/3-flertal af de afgivne gyldige stemmer. Blanke stemmer tælles ikke med. Ved denne afstemning skal vi bruge de blå stemmesedler. Der vælges ved at skrive ja eller nej eller afholdelse på den blå stemmeseddel nr. 1.

Har alle afleveret deres stemmesedler? – Fint. For at øge spændingen lidt, holder vi nu frokostpause. Vi fortsætter mødet ca. kl. 13.30, hvor der også er uddeling af Sydslesvig-Prisen. Resultatet på afstemningen om vedtægtsændringerne bekendtgøres efter pausen.

P A U S E

Martin Lorenzen: Vi fortsætter mødet. Ved punkt 11 Vedtægtsændringer mangler vi kun resultatet, som I sikkert venter på med spænding. Det kommer her:

afgivne stemmer	140
deraf ugyldige	0
blanke stemmer	3
ja-stemmer	132
nej-stemmer	5

Tillykke med vedtægtsændringerne.

Nu suspenderer vi mødet igen, fordi der nu følger overrækkelsen af Sydslesvig-Prisen.

Dieter Paul Küssner: Sydslesvig-Prisen, som officielt hedder Oberst H. Parkovs Sydslesvig-Pris, er noget ganske særligt. Det er en udmærkelse, som gives til et medlem af foreningen, der har ydet en lang og trofast indsats. Hvis man ser på modtagerne igennem årene, så kommer vi vidt omkring i Sydslesvig, og det er netop græsrodsarbejde, der er blevet belønnet. I år bliver modtageren Ketel Lorenzen, som er indstillet fra Husum amt.

Ketel er noget særligt på mange måder. I kan se ham stående beskedent i døren, skægget skal I ikke tage jer af. Det er fordi han skal være julemand, og det skal Oberst H. Parkovs Sydslesvig-Pris jo også være, nemlig en julemandsgave til Ketel. Han er blevet beskrevet meget smukt af sin partifælle og ven Kristian Hansen i Bredsted. Han skrev i anledning af Ketels 70-års fødselsdag en hyldest til Ketel, og den tåler gentagelse, inden du får prisen, Ketel. Der står nemlig, at Ketel Lorenzen allerede som ung blev interesseret i det danske og frisiske arbejde i Bredsted. Senere gik hans fire børn selvfølgelig i den danske skole i byen og på videregående skoler i Husum og i Flensborg. I 15 år var han engageret i forældrerådet ved den danske skole i Bredsted og i nogle år som medlem af fællesrådet. Og der gik du vist i din fars fodspor, idet han jo var forældreråds formand allerede ved den første skole, der blev startet lige efter krigen i Bredsted. Og som du selv en gang har sagt: 'Har man sagt ja til et samarbejde, skal man også blande sig', og det har du så gjort trøstigt stadig den dag i dag. Du har kulturelle og politiske interesser, som netop er arvet efter faderen og onkelen, idet både din far

Ingwer Lorenzen og onkelen Martin Lorenzen, der hørte til Johannes Oldsens medkæmpere, der gik op i det frisiske og det danske arbejde, og de var stolte frisere i samarbejdet med os. Du har i mange år været medlem af Sydslesvigsk Forenings distriktsbestyrelse i Bredsted samt i SSF's amtsstyrelse i Husum amt. Og du har altid været én, man kunne stole på. Positivt indstillet, når det gælder om at gennemføre noget nyt. Du har været medlem af SSW's bystyrelse i Bredsted fra begyndelsen i 1970'erne og indtil i dag og også været i amtsstyrelsen. Som folkevalgt medlem af Bredsted byråd sad du i fire år i magistraten og desuden seks år som byrådsmedlem. Og du sidder faktisk i byrådet igen nu. Det er godt gået. Du står for viden, folk lytter, når du siger noget, og du har altid en mening, du gerne vil formidle. Du går faktisk i de fodspor, som en anden stor friser på vestkysten, Carsten Boysen, udtalte, da en af skolerne, nemlig skolen på Nordstrand, blev indviet lige efter krigen. Han sagde: 'Gid her må opvokse en slægt med en selvstændig fri mening.' Det kender vi fra Bredsted, selvstændig og fri. Og du hører til garantterne for dette udsagn. Derfor skal du have prisen. Tillykke.

Niels Henriksen, sekretær for Oberst Parkovs Mindefond: Jeg har den glæde at kunne overrække prisen til dig. Der følger et diplom med og en konvolut.

Martin Lorenzen: Så genoptager vi mødet og går til punkt

12. Kontingent

Jeg giver ordet til formanden.

Dieter Paul Küssner: På hovedstyrelsens vegne skal jeg foreslå uændret kontingent for enkeltmedlemmer og husstand.

Martin Lorenzen: Jeres bifald er nok udtryk for, at I har taget formandens ord til efterretning. Så kontingentet er uændret også det næste år. - Vi fortsætter med punkt

13. Dato for næste års landsmøde

Jeg giver igen ordet til formanden.

Dieter Paul Küssner: Da vi ikke vil undvære Teater- og koncertudvalget næste år til vores landsmøde, har vi taget hensyn til, hvornår

de skal til Danmark for at finde fornøjelserne til jer. Derfor skal jeg på forretningsudvalgets vegne foreslå, at Sydslesvigsk Forenings landsmøde i 2010 finder sted lørdag den 6. november. Det er svært at komme med indsigelser, fordi landsmødet skal holdes.

Martin Lorenzen: Så kommer vi til punkt

14. Eventuelt

Er der nogen, der ønsker ordet under dette punkt? – Ja værsgo, Carsten Dalgaard.

Carsten Dalgaard: Kære Sydslesvig-venner. Da jeg stod op kl. 4 i morges hjemme i Ikast, hvor jeg bor, og startede bilen for at køre ned til mit første landsmøde i Sydslesvigsk Forening, da var jeg en glad mand, og det var jeg også, da jeg kom herved, fordi jeg har fået lov til at overbringe jer en hilsen fra en god gammel ven af Sydslesvig. En god gammel ven, som er blevet 62 år her den 15. maj i år, men så sandelig ikke har tænkt sig at gå på efterløn af den årsag. Hvis jeg holder et billede op, så er der nogle af jer, der kan se, hvem denne gode ven af Sydslesvig er, og til resten kan jeg fortælle, at det drejer sig om den lokalitet her, nemlig lejrskolehjemmet i Vesterled i Sdr. Haurvig, som jeg tror, rigtig mange af jer kender. Men for nu at være på den sikre side, kunne jeg godt tænke mig en håndoprækning som markering af, hvem i salen der har været på Vesterled som barn, som ung eller som voksen. - Jeg tror, jeg har fuldstændig ret, at langt de fleste af jer kender stedet. De færreste af jer ved jo nok, at lejrskolehjemmet Vesterled ejes af de 6 grænseforeninger i Ringkøbing amt og de 10 grænseforeninger i Ribe amt i fællesskab. Mange tror, det er Skoleforeningens ejendom, men sådan er det ikke – ikke endnu i hvert fald. De foreninger, der ejer stedet, har givet bestyrelsen, som består af 8 personer, lov til at rejse en byggesag for lejrskolehjemmet Vesterled. Vi er meget ambitiøse på stedet, og vi kunne meget gerne tænke os at få en helt ny hovedbygning til den nette pris af 16 mio. kroner. Hvis vi finder de rigtige penge, så vil vi også meget gerne have 2 nye indkvarteringsbygninger med, så vi får et helt nyt lejrskolehjem som afløser for den 62-årige gamle institution. Så løber prisen op i 26 mio. kroner. På nuværende tidspunkt har vi 10 mio. kroner på kontoen, som A.P. Møller Fonden har lovet os, og så er vi blevet enige om at prøve og se, hvor stor en folkelig opbakning

der er til lejrskolehjemmet Vesterled. Så vi vil simpelthen initiere en folkeindsamling i Sydslesvig og i Danmark for at se, hvor langt længere vi kan nå med indsamlingen. Vi fortsætter selvfølgelig sideløbende med indsamling af fonds- og legatmidler, men som I sikkert alle sammen ved, så er stort set hele verden ramt af noget, der hedder finanskrise. Man tør ikke bruge sine penge, og sådan ser det også ud med fonde og legater. Der kommer i hvert fald en stribe 'nej'er' og 'nej, takker' fra de steder, hvor vi søger. Men vi bliver selvfølgelig ved. Så jeg har lagt en bunke papir på bordet her, og så kan man tage sådan en lille seddel med sig hjem. Det er dels nogle vedtægter for vores støt-teforening, som man kan betale kontingent til, hvis man kunne tænke sig det, og dels en lille seddel med mit navn, adresse, telefonnummer og e-mail-adresse, så man kan kontakte mig, hvis der er noget, man slet ikke kan finde ud af i det, jeg skriver. Jeg håber på en velvillighed fra forsamlingen. Tak for ordet.

Martin Lorenzen: Mange tak til Carsten Dalgaard. - Er der andre, der ønsker ordet under dette punkt? – Det ser ikke sådan ud. – Før jeg slutter mødet, skal jeg lige komme med en 'service-oplysning': Jeg blev ringet op, og jeg skal hilse og sige, at der ved Haselund er en trafikkontrol. Jeg ved, at I alle sammen kører fornuftigt, men husk det nu. – Ellers siger jeg tak for god ro og orden, jeg synes, det gik meget godt og 'smertefrit'. Hermed nedlægger jeg mit hverv som mødeleder. Tak for i dag.

Dieter Paul Küssner: De penge, man eventuelt sparer ved at køre ordentligt gennem Haselund, de kan jo så deponeres i Vesterled-projektet. I øvrigt er det godt, at Vesterled bliver shinet op. Jeg har været der med unger nede fra Jernved og Angel, der ikke kunne blive anbragt som ferieborn i Danmark. Jeg glemmer det aldrig, selv om det er meget længe siden - det var i 60'erne. Jeg kørte ud og samlede nogle unger op, der skulle til Vesterled. Og den, det tog hårdest på, var selvfølgelig moderen, der skulle aflevere børnene, fordi hun græd. Ikke af angst for at jeg nu bortførte hendes børn – det kunne jo tænkes – nej, hun var så taknemmelig som hun sagde: 'Nu tror jeg alligevel på Vorherre.' Det var udgangsreplikken: Nu tror jeg alligevel på Vorherre. Jeg ved ikke, hvordan børnene tog det, da de kom til Vesterled. Fordi det har straks været lidt vanskeligere. Så det er godt at gå i gang med at renovere og bygge nyt, fordi børnene jo havde lært at synge 'Jeg ved der står et slot i Vesterled', og den troede de fuldt og fast på, indtil de så barakkerne ude i klitterne.

Jeg lovede at sige tak til Pia Heide-Jochimsen for den periode, hun valgte at være suppleant for forretningsudvalget. Tak også til Signe Andersen, fordi hun har akkompagneret os på klaveret. Jeg ved, der er noget rødvin til hende lige om lidt. – Tak til landsmødet. Det gik fint i dag. Vi har virkelig kunnet gennemgå nogle hårde ting, nemlig vedtægtsændringerne, men især også den samarbejds-aftale, der nu skal vedtages i december. Derfor tror jeg også, at den bliver til virkelighed, når vi kommer så langt i Samrådet. Og så er det helt fint med årsmødeudvalget, der har givet os et motto, som vi nu skal arbejde hen imod til næste år: 'Glæden ved Sydslesvig – del den med andre!' Det kan ikke blive bedre. Tak for et godt landsmøde. - Hvis nogen vil besøge mødelederen, så skal I vide, at han får en flaske nu.

I kommer hjem i god tid, så lad os synge nr. 23 "Jeg elsker den brogede verden".

Flensborg den 23. marts 2010 / JAC

Martin Lorenzen
Mødeleder

Jens A. Christiansen
Protokolfører

PROTOKOL 2009

Sydslesvigsk Forening
Norderstr. 76
24939 Flensburg
Telefon +49 (0)461 144 08-0
www.syfo.de